

CENTRO: IES VILAR PONTE

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

LATÍN

DEPARTAMENTO: GREGO

CURSOS: CUARTO DE ESO

SEGUNDO DE BACHARELATO

ANO ACADÉMICO: 2022/23

ÍNDICE

1.GLOSARIO.....	4
2.CONTEXTO E OBXECTIVOS.....	6
3.SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN-(4º ESO).....	7
4.RELACIONAR ASPECTOS CURRICULARES PARA CADA UNIDADE / PROXECTO / TEMA ...	13
5.CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE.....	29
6.METODOLOXÍA.....	29
7. PROCEDEMENTOS.....	33
8. INSTRUMENTOS.....	33
9. CONTIDOS MINIMOS	34
10. AVALIACIÓN.....	35
11. AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO E DA PRÁCTICA DOCENTE.....	41
12. AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA.....	42
13. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.....	44
14. RELACIÓN DA MATERIA CO PROXECTO LECTOR.....	45
15. ACCIÓNS PARA A INTEGRACIÓN DAS TIC.....	46
16ACCIÓNS PARA A CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE CONVIVENCIA	46
17ACCIÓNS PARA A CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE IGUALDADE.....	46
18ACTIVIDADES COMPLEMENT. E EXTRAESCOLARES.....	47
19. DATOS DO DEPARTAMENTO.....	47
20. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN 2º BAC	48
21.RELACIONAR ASPECTOS CURRICULARES PARA CADA UNIDADE / PROXECTO / TEMA ...	50
22.CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE.....	57
23. METODOLOXÍA.....	57
24. PROCEDEMENTOS	61
25. INSTRUMENTOS.....	61
26. CONTIDOS MINIMOS.....	62
27. AVALIACIÓN.....	63
28. PLAN DE REFORZO E RECUPERACIÓN 1º TRIMESTRE 2020/21.....	68
29. AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO E DA PRÁCTICA DOCENTE.....	69
30. AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA.....	70

32. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.....	71
33. RELACIÓN DA MATERIA CO PROXECTO LECTOR.....	72
34. ACCIÓNS PARA A INTEGRACIÓN DAS TIC.....	73
35. ACCIÓNS PARA A CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE CONVIVENCIA	73
36. ACCIÓNS PARA A CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE IGUALDADE.....	73
37. ACTIVIDADES COMPLEMENT. E EXTRAESCOLARES.....	74
38.DATOS DO DEPARTAMENTO.....	74
39 REFERENCIAS NORMATIVAS.....	74

1. GLOSARIO

Desenvolvemento curricular	2ª nivel de planificación curricular. Inclúese no PE.
Programacións didácticas	3º nivel de planificación. Realizada polos departamentos didácticos.
Programación de aula	4º nivel de planificación. Realizada polo profesorado.
Programación didáctica	Instrumento de planificación curricular específico de cada área que pretende ordenar o proceso de ensino - aprendizaxe do alumnado. Debe responder a estas cuestións: 1. Que, cando e como ensinar / 2. Que, cando e como avaliar / 3. Como atender á diversidade.
Crterios de avaliación	Referente específico para avaliar a aprendizaxe do alumnado. Describen aquilo que se quere valorar e que o alumnado debe lograr, tanto en coñecementos coma en competencias. Responden ao que se pretende conseguir en cada disciplina (art. 2.3. do Decreto 86/2015).
Estándares de aprendizaxe	Especificacións dos criterios de avaliación que permiten definir os resultados de aprendizaxe e que concretan o que o alumnado debe saber, comprender e saber facer en cada disciplina. Deben ser observables, medibles e avaliáveis, e permitir graduar o rendemento ou o logro alcanzado.
Criterios de cualificación	
Indicadores de logro	Son especificacións dos estándares para graduar o seu nivel de adquisición. Forman parte dos criterios de cualificación de dito estándar. O instrumento máis idóneo para identificar esa gradación sería a rúbrica (art. 7.4 da Orde ECD 65/2015, BOE 29/1/2015). O docente é o responsable da súa definición e posta en práctica.
Grao de consecución dun estándar	Serve para sinalar o grao mínimo de consecución esixible dun estándar para superar a materia (art. 13.3d da Resolución 27/7/2015). Canto maior sexa o grao esixido de consecución, máis importante se considera o estándar.
Crterios de cualificación e instrumentos	Serven para ponderar “ o valor ” que se dá a cada estándar e a proporción que cada instrumento utilizado para avaliálo achega a ese valor.
Procedementos e instrumentos	Os procedementos de avaliación utilizables, como a observación sistemática do traballo do alumnado, as probas orais e escritas, o portfolio, os protocolos de rexistro ou os traballos de clase, permitirán a integración de todas as competencias nun marco de avaliación coherente (art. 7.6, terceiro parágrafo, da Orde ECD 65/2015).
Rúbrica	Instrumento de avaliación que permite coñecer o grao de adquisición dunha aprendizaxe ou dunha competencia.
Portfolio	Achega de producións dun alumno/a.
OUTROS ASPECTOS	
Gradación dos estándares	Para identificar o progreso dos estándares ao longo dunha etapa.
Perfil de área	Conxunto de estándares de aprendizaxe avaliáveis que ten unha área ou materia.

Dado que os estándares de aprendizaxe avaliábelos pónense en relación coas competencias, este perfil permitirá identificar aquelas competencias que se desenvolven a través desa área ou materia (art. 5.6 Orde ECD 65/2015). Son a referencia para a programación, a avaliación e o reforzo.

Perfil competencial	Conxunto de estándares de diferentes áreas relacionados coa mesma competencia clave (art. 5.7 Orde ECD 65/2015).
Avaliación das competencias	A avaliación do grao de adquisición das competencias debe estar integrada coa avaliación dos contidos , na medida en que ser competente supón mobilizar os coñecementos, destrezas, actitudes e valores (art. 7.3 da Orde ECD 65/2015).
Nivel de desempeño das competencias	Poderanse medir a través dos indicadores de logro, tales como rúbricas ou escalas de avaliación [...] que teñan en conta á atención á diversidade (art. 7.4 da Orde ECD/65/2015).
Tarefa	É a acción ou conxunto de accións orientadas á resolución dunha situación ou problema, nun contexto definido, combinando todos os saberes dispoñibles para elaborar un produto relevante. As tarefas integran actividades e exercicios.
Identificación de contidos e criterios	Exemplo: B1.1: B1: Bloque de contido / 1: Número de contido dun bloque.
Identificación de estándares	Exemplo: XHB1.1.2 XH: Abreviatura da área: Xeografía e Historia. B1. Bloque de contidos do que xorde o estándar. 1. Número do criterio de avaliación que orixina o estándar. 2. Número de estándar dun determinado criterio de avaliación.

No portal de Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria (<http://www.edu.xunta.es/portal/guiadalomce>) están dispoñibles, en formato doc e desagregados por áreas:

- Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.
- A Orde do 15 de xullo de 2015 pola que se establece a relación de materias de libre configuración autonómica de elección para os centros docentes nas etapas de educación secundaria obrigatoria e bacharelato, e se regula o seu currículo e a súa oferta.

2. CONTEXTO

Centro:

Situación
Centros adscritos
Ensinanzas que oferta o centro: ESO, Bacharelato, PEMAR
Características singulares

Alumnado:

Poboación inmigrante: SI.
Alumnado con NEAE no curso actual: non se detecta.
Outras características:

Obxectivos (adaptados ao contexto do centro e do alumnado)

a	Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e adquirir unha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución española e do Estatuto de autonomía de Galicia, así como polos dereitos humanos, que fomente a corresponsabilidade na construción dunha sociedade xusta e equitativa e favoreza a sustentabilidade.
b	Consolidar unha madurez persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais.
c	Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, analizar e valorar criticamente as desigualdades e discriminacións existentes e, en particular, a violencia contra a muller, e impulsar a igualdade real e a non discriminación das persoas por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, con atención especial ás persoas con discapacidade.
d	Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
e	Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a lingua castelá.
f	Expresarse con fluidez e corrección nunha ou máis linguas estranxeiras.

g	Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación
h	Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.
i	Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.
j	Utilizar a educación física e o deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social, e impulsar condutas e hábitos saudables.
l	Afianzar actitudes de respecto e prevención no ámbito da seguridade viaria
m	Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.

4º ESO

3. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN

PRIMEIRA AVALIACIÓN

a. avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS / PROXECTOS / TEMAS		Material de ref. (libro de texto, outros...)	Temporalización	
	UD / Tema / Prox.	Contido		Mes	Sesións
		Bloque B1	BLOQUE 1: O LATÍN, ORIXE DAS LINGUAS ROMANCES		
1 ^ª	B1.1	Marco xeográfico da lingua	outros	Set.	2
	B1.2	O Indoeuropeo. Linguas indoeuropeas e familias lingüísticas.			
	B1.3	Linguas de España. Linguas romances e non romances			
	B1.4	Palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos.			
	B1.5	Nocións básicas de evolución fonética, morfolóxica e semántica do latín ao galego		out	
2	Bloque B2	BLOQUE 2: SISTEMA DE LINGUA LATINA: ELEMENTOS BÁSICOS	outros	set	1
	B2.1	Orixes da escritura. Sistemas de escritura			
2	B2.2	Orixes do alfabeto latino	Outros	Set	2
	B2.3	Pronuncia do latín: tipos			
3	Bloque B3	BLOQUE 3: MORFOLOXÍA	1 a 8	Set/ out	10
	B3.1	Formantes das palabras			
	B3.2	Tipos de palabras: variables e invariables			
	B3.3	Concepto de declinación e conxugación			
3	B3.4	Flexión nominal e pronominal: substantivos, adxectivos e pronomes			
3	B3.5	Flexión verbal			
	Bloque B4	BLOQUE 4: SINTAXE			
4	B4.1	Elementos da oración	1 a 8	Set/ out/ nov/ dec	10
	B4.2	Casos latinos.			
	B4.3	Concordancia			
	B4.4	Oración simple: oracións atributivas e predicativas			
	B4.5	Oración composta: oracións coordinadas			
	B4.6	Construcións de infinitivo e participio máis transparentes		Nov/ dec	
5	Bloque B5	BLOQUE 5: ROMA: HISTORIA, CULTURA, ARTE E CIVILIZACIÓN.	4, 6, 8 outros	Set/ out/ nov/ dec	4
	B5.1	Períodos da historia de Roma			
	B5.2	Organización política e social de Roma (non)			
	B5.3	A familia romana (non)			
	B5.4	Mitoloxía e relixión (non)			
	B5.5	Vida cotiá: vivenda, alimentación e indumentaria..			
	B5.6	Espectáculos públicos: teatro, circo e anfiteatro. (non)			
6	Bloque B6	BLOQUE 6: TEXTOS.	1 a 8	Set/ out/ nov/ dec	10
	B6.1	Análise morfolóxica e sintáctica.			
	B6.2	Comparación das estruturas latinas coas das linguas propias.			

	B6.3	Iniciación ás técnicas de tradución.			
	B6.4	Lectura comprensiva e comentario de textos latinos orixinais, adaptados ou traducidos.			
	B6.5	Produción de pequenos textos en lingua latina			
	Bloque B7	BLOQUE 7: LÉXICO			
7	B7.1	Vocabulario básico latino: léxico transparente; palabras de maior frecuencia (300 palabras).	1 a 8	Set/ out/ nov/ dec	10
	B7.2	Composición e derivación culta. Lexemas, prefixos e sufixos (NON)			
	B7.3	Locucións latinas de uso actual.			

SEGUNDA AVALIACIÓN

1ª avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS / PROXECTOS / TEMAS		Material de ref. (libro de texto, outros...)	Temporalización	
	UD / Tema / Prox.	Contido		Mes	Sesións
2	Bloque B1	BLOQUE 1: O LATÍN, ORIXE DAS LINGUAS ROMANCES			
	B1.4	Palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos.	Outros	Xan/ feb/	2
3	B1.5	Nocións básicas de evolución fonética, morfolóxica e semántica do latín ao galego	outros	Xan/ feb/ mar	3
	Bloque B3	BLOQUE 3: MORFOLOXÍA	8 a 12	Xan/ feb/ mar	5
B3.1	Formantes das palabras				
B3.2	Tipos de palabras: variables e invariables				
3	B3.3	Concepto de declinación e conxugación	8 a 12	x/f/m	4
	B3.4	Flexión nominal e pronominal: substantivos, adxectivos e pronomes	8 a 12	x/f/m	3
	B3.5	Flexión verbal	8 a 12	x/f/m	3
4	Bloque B4	BLOQUE 4: SINTAXE			
	B4.1	Elementos da oración	8 a 12	Xan/ feb/ mar	6
B4.2	Casos latinos.				
B4.3	Concordancia				
B4.4	Oración simple: oracións atributivas e predicativas				
5	B4.5	Oración composta: oracións coordinadas			
	B4.6	Construcións de infinitivo e participio máis transparentes		Xan/ feb/ mar	
5	Bloque B5	BLOQUE 5: ROMA: HISTORIA, CULTURA, ARTE E CIVILIZACIÓN.	8 a 12, outros	Xan/ feb/ mar	5
	B5.1	Períodos da historia de Roma (non)			
	B5.2	Organización política e social de Roma			
	B5.3	A familia romana			
	B5.4	Mitoloxía e relixión. (non)			
	B5.5	Vida cotiá: vivenda, alimentación e indumentaria			
B5.6	Espectáculos públicos: teatro, circo e anfiteatro.				
6	Bloque B6	BLOQUE 6: TEXTOS.	8 a 12	Xan/ feb/ mar	6
	B6.1	Análise morfolóxica e sintáctica.			

		B6.2	Comparación das estruturas latinas coas das linguas propias.			
		B6.3	Iniciación ás técnicas de tradución.			
		B6.4	Lectura comprensiva e comentario de textos latinos orixinais, adaptados ou traducidos.			
		B6.5	Producción de pequenos textos propios en lingua latina.			
		Bloque 7	BLOQUE 7:LÉXICO			
	7	B7.1	Vocabulario básico latino: léxico transparente; palabras de maior frecuencia (300 palabras).	8 a 12	Xan/ feb/ mar	6
		B7.2	Composición e derivación culta. Lexemas, prefixos e sufixos			
		B7.3	Locucións latinas de uso actual			

TERCEIRA AVALIACIÓN

a avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS / PROXECTOS / TEMAS			Material de ref. (libro de texto, outros...)	Temporalización	
	UD / Tema / Prox.	Bloque	Contido		Mes	Sesións
1 ^m		Bloque B1	BLOQUE 1: O LATÍN, ORIXE DAS LINGUAS ROMANCES			
		B1.4	Palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos.	outros	abr	2
		B1.5	Nocións básicas de evolución fonética, morfolóxica e semántica do latín ao galego	outros	abr	2
		Bloque B3	BLOQUE 3: MORFOLOXÍA	13 a 17	Abr/ mai/ xuñ	7
		B3.1	Formantes das palabras			
	B3.2	Tipos de palabras: variables e invariables				
	B3.3	Concepto de declinación e conxugación				
3	B3.4	Flexión nominal e pronominal: substantivos, adxectivos e pronomes				
3	B3.5	Flexión verbal				
		Bloque B4	BLOQUE 4:SINTAXE			
4		B4.1	Elementos da oración	13 a 17	Abr/ mai/ xuñ	7
		B4.2	Casos latinos.			
		B4.3	Concordancia			
		B4.4	Oración simple: oracións atributivas e predicativas			
	B4.5	Oración composta: oracións coordinadas				
	B4.6	Construcións de infinitivo e participio máis transparentes			Abr/ mai/ xuñ	
5		Bloque B5	BLOQUE 5: ROMA: HISTORIA, CULTURA, ARTE E CIVILIZACIÓN.	outros	Abr/ mai/ xuñ	4
		B5.1	Períodos da historia de Roma (non)			
		B5.2	Organización política e social de Roma (non)			

		B5.3	A familia romana			
		B5.4	Mitoloxía e relixión.			
		B5.5	Vida cotiá: vivenda, alimentación e indumentaria.			
		B5.6	Espectáculos públicos: teatro, circo e anfiteatro.			
	6	Bloque B6	BLOQUE 6: TEXTOS.	13 a 17	Abr/ mai/ xuñ	7
		B6.1	Análise morfolóxica e sintáctica			
		B6.2	Comparación das estruturas latinas coas das linguas propias.			
		B6.3	Iniciación ás técnicas de tradución.			
		B6.4	Lectura comprensiva e comentario de textos latinos orixinais, adaptados ou traducidos.			
		B6.5	Producción de pequenos textos propios en lingua latina.			
		Bloque B7	BLOQUE 7:LÉXICO			
	7	B7.1	Vocabulario básico latino: léxico transparente; palabras de maior frecuencia (300 palabras).	13 a 17	Abr/ mai/ xuñ	7
		B7.2	Composición e derivación culta. Lexemas, prefixos e sufixos			
		B7.3	Locucións latinas de uso actual			

4. RELACIONAR ASPECTOS CURRICULARES PARA CADA UNIDADE / PROXECTO / TEMA

Primeira

avaliación

Temporalización: 1ª avaliación			Estándares de aprendizaxe avaliados			Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación								Elementos transversais					
--------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	------------------------	--	--	--	--	--

Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criterios	Identif. estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe (1)	Grao mínimo consec.	Peso cualific.	Instrumentos							Elementos transversais								
								Proba escrita	Proba oral	Trab. ind.	Trab. grupo	Cad. clase	Rúb. (2)	Obs. aula	CL	EO E	C A	TIC	EMP	E C	P V	E V	
1	B1.1	B1.1	LAB1.1.1	CMCCT, CCEC, CSC, CAA, CD	Sinala sobre un mapa o marco xeográfico no que se sitúa en distintos períodos a civilización romana, delimitando o seu ámbito de influencia e situando con precisión puntos xeográficos, cidades ou restos arqueolóxicos coñecidos pola súa relevancia histórica	75%	40%	80%					10%		10%					x			
	B1.2	B1.2	LAB1.2.1	CD, CAA, CMCCT	Define o indoeuropeo e recoñece as linguas indoeuropeas e as súas familias, delimitando nun mapa a zona de orixe e as zonas de expansión. .	100%	10%	80%						20%	x	x	x	x			x	x	
	B1.2	B1.3	LAB1.3.1	CSC, CAA, CD	Identifica as linguas que se falan actualmente en Europa, diferenciando pola súa orixe entre indoeuropeas e non indoeuropeas, clasifica as primeiras en familias lingüísticas e delimita nun mapa as zonas onde se utilizan.	100%	10%	50%						50%	x	x	x	x			x	x	
	B1.3	B1.4	LAB1.4.1	CSC, CD, CAA	Identifica as linguas que se falan en España, diferenciando pola súa orixe romances e non romances, localiza nun mapa as zonas onde se utiliza.	100%	20%	90%						10%	x	x	x	x			x	x	
1	B1.4	B1.5	LAB1.5.1	CCL, CAA	Identifica e diferencia palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos, en relación co termo de orixe.	50%	5%						30%		70%	x	x		x				
	B1.5	B1.6	LAB1.6.1	CCAA, CCL	Realiza evolucións de termos latinos ao galego e ao castelán, aplicando as regras fonéticas de evolución	25%	5%						10%		90%	x	x					x	
2	B2.1	B2.1	LAB2.1.1	CD, CCEC	Recoñece diferentes tipos de escritura e clasifícaaos consonte a súa natureza e a súa función.	50%	10%	50%						50%	x	x					x	x	
	B2.2	B2.2	LAB2.2.1	CAA, CD	Explica a orixe do alfabeto de diferentes linguas partindo do abecedario latino, sinala as principais adaptacións que se producen en cada unha delas, recoñece os tipos de alfabetos usados actualmente en Europa e relaciona cada un coas linguas que os empregan..	50%	10%	10%						90%	x	x		x					
	B2.3	B2.3	LAB2.3.1	CCL	Le en voz alta textos latinos de certa extensión coa pronuncia correcta.. .	100%	20%	10%						100%		x	x		x			x	x

3	B3.1	B3.1	LAB3.1.1	CMCCT, CCL	Descompón palabras nos seus formantes, sinalando e diferenciando lexemas e morfemas, e servíndose destes para identificar desinencias e explicar o concepto de flexión e paradigma	50%	5%	75%						25%	x	x							
	B3.3	B3.3	LAB3.3.1	CCL, CAA	Define o concepto de declinación e conxugación.	100%	10%	75%						25%	x	x							
	B3.4	B3.4	LAB3.4.1	CCL, CD	Enuncia e declina correctamente substantivos, adxectivos e pronomes en latín, distinguíndoos a partir do seu enunciado e clasificándooos segundo a súa	100%	10%	75%						25%	x	x							

				categoria e a súa declinación .																
		LAB3.4.2	CCL, CAA	Declina palabras e sintagmas en concordancia, aplicando correctamente para cada palabra o paradigma de flexión correspondente.	100%	10%	75%				15%		10%	x	x					
B3.5	B3.5	LAB3.5.1	CAA, CCL	Identifica as conxugacións verbais latinas e clasifica os verbos segundo a súa conxugación a partir do seu enunciado.	100%	5%	75%				15%		10%	x	x					
		LAB3.5.2	CCL, CAA	Cofece e identifica as formas que compoñen o enunciado dos verbos de paradigmas regulares e recoñece a partir destas os modelos de conxugación	100%	10%	75%						25%	x	x					
		LAB3.5.3	CCL	Conxuga os tempos verbais máis frecuentes en voz activa e pasiva, aplicando correctamente os paradigmas correspondentes.	100%	10%	75%						25%	x	x					
3	B3.5	B3.6	LAB3.6.1	CAA, CCL	Identifica correctamente as principais formas derivadas de cada tema verbal latino: en voz activa o modo indicativo, tanto do tema de presente como do tema de perfecto; en pasiva, o presente, o pretérito imperfecto, o futuro imperfecto e o pretérito perfecto de indicativo.	100%	5%	75%					25%	x	x					
			LAB3.6.2	CAA, CCL	Cambia de voz as formas dos tempos verbais do presente, pretérito imperfecto, futuro imperfecto e pretérito perfecto de indicativo	100%	10%	75%					25%	x	x					
			LAB3.6.3	CAA, CCL	Identifica formas non persoais do verbo, como o infinitivo de presente activo e o participio de perfecto.	100%	10%	75%					25%	X	X					
4			LAB3.6.4	CCL	Traduce correctamente ao galego e ao castelán diferentes formas verbais latinas.	100%	10%	75%					25%	X	X					
	B4.1	B4.1	LAB4.1.1	CMCCT	Analiza morfoloxicamente e sintacticamente frases e textos de dificultade graduada, identificando correctamente as categorías gramaticais presentes nas palabras con flexión e explicando as funcións na oración.	100%	10%	80%					20%	x	x					
B4.2	B4.2	LAB4.2.1	CAA/ CCL	Enumera correctamente os nomes dos casos que existen na flexión nominal e Pronominal latina, e explica as principais funcións que realizan dentro da oración.	100%	15%	50%						50%	x	x					
		LAB4.2.2	CCL	Traduce correctamente á súa lingua os casos latinos presentes nos textos e redacta en lingua latina pequenas frases, onde practica o seu uso.	100%	15%	50%						50%	X	X					
B4.3	B4.3	LAB4.3.1	CCL	Recoñece nos textos as regras e a concordancia latina, e redacta en lingua latina pequenas frases, onde practica o seu uso.	100%	15%	50%						50%	x	x					
B4.4	B4.4	LAB4.4.1	CMCCT, CCL, CCA	Compara e clasifica tipos de oracións simples, e identifica as súas características.	50%	15%	75%						25%	x	x					
B4.5	B4.5	LAB4.5.1	CAA, CCL, CMCCT	Compara e clasifica tipos de oracións compostas, e diferéncias das oracións simples.	50%	10%	50%						50%	x	x					
B4.6	B4.6	LAB4.6.1	CCL	Recoñece, dentro de frases e textos sinxelos, as construcións de infinitivo e participio máis transparentes, e análzaas e tradúceas correctamente.	100%	15%	80%				10%		10%	x	x					

5	B5.1	B5.1	LAB5.1.1	CSC, CSIEE, CCEC	Distingue as etapas da historia de Roma e explica os seus trazos esenciais e as circunstancias que interveñen no paso de unhas a outras	75%	5%	75%			25%							x	x	x	x	x	x		
			LAB5.1.2	CAA,CCEC,CSC	Sabe enmarcar determinados feitos históricos no período histórico correspondente	100%	10%	75%			25%									x	x	x	x	x	x
			LAB5.1.3	CD, CAA,CMCCT	Pode elaborar eixes cronolóxicos nos que se representan fitos históricos salientables, consultando diferentes fontes de información																				
			LAB5.1.4	CSC,CCEC,CCL	Describe algúns dos principais fitos históricos da civilización latina, e explica a grandes liñas as circunstancias en que teñen lugar e as súas principais consecuencias.																				
			LAB5.2.2	CSC,CCL,CCEC, CSIEE	Describe a organización da sociedade romana e explica as características das clases sociais e os papeis asignados a cada unha delas, en comparación cos actuais.	NON																			
	B5.5	B5.6	LA5.6.1	CCEC, CCL, CSC,	Distingue e describe o modo de vida en Roma no ámbito privado, analizando os	25%	5%	75%			25%								x	x	x	x		x	x

				CSIEE, CD, CAA	tipos de vivenda, alimentación, vestimenta e coidado persoal e contrastaos cos da actualidade														
--	--	--	--	----------------	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

6	B6.1	B6.1	LAB6.1.1	CCL, CAA	Utiliza adecuadamente a análise fonética, morfolóxica, sintáctica e semántica de textos de dificultade graduada, para efectuar correctamente a súa tradución ou retroversión.	100%	25%	80%							20%	x	x							
	B6.2	B6.2	LAB6.2.1	CAA, CCL	Utiliza mecanismos de inferencia para comprender textos de xeito global, relacionando estruturas latinas con outras equivalentes nas linguas que coñece	100%	10%	75%							25%	x	x							
6	B6.3	B6.3	LAB6.3.1	CAA, CCL	Utiliza correctamente os manuais e o dicionario, analizando a información que proporcionan, para traducir pequenos textos.	10%	5%								100%	x	x		x					
	B6.4	B6.4	LAB6.4.1	CCL, CCEC	Realiza comentarios sobre os principais trazos dos textos seleccionados e sobre os aspectos culturais presentes neles, aplicando para iso os coñecementos adquiridos previamente nesta ou noutras materias	10%	5%								100%	x	x							
7	B6.5	B6.5	LAB6.4.2	CMCCT, CCL, CD	Elabora mapas conceptuais e estruturais dos textos propostos, localizando o tema principal e distinguindo as súas partes.	10%	5%					50%		50%	x	x								
	B6.6	B6.6	LAB6.5.1	CCL	Redacta frases sinxelas ou pequenos textos en latín sobre un tema proposto.	100%	25%					75%		25%	x	x								
	B6.6	B6.6	LAB6.6.1	CCL	Mantén un sinxelo diálogo en latín sobre a base dun tema previamente acordado.	100%	25%		25%					75%	x	x					x	x		
	B7.1	B7.1	LAB7.1.1	CAA, CCL	Deduce o significado de termos latinos non estudados partindo do contexto ou de palabras da lingua propia ou doutras que coñece.	75%	5%							100%	x	x								
	B7.2	B7.2	LAB7.1.2	CD, CAA	Identifica e explica as palabras transparentes e de maior frecuencia	100%	60%	90%							10%	x	x							
	B7.2	B7.2	LAB7.2.1	CMCCT, CCL	Identifica e explica os principais prefixos e sufixos, analizando o seu mantemento na propia lingua.	75%	10%	50%							50%	x	x							
7	B7.2	B7.3	LAB7.3.1	CCL	Identifica a etimoloxía de palabras de léxico común da lingua propia e explica a partir desta o seu significado.	25%	5%							100%	x	X						x	x	
	B7.3	B7.4	LAB7.4.1	CCL, CD, CSC, CCEC	Coñece o significado das principais locucións latinas de uso actual e sabe empregalas no seu contexto axeitado, cando se expresa na súa propia lingua.	25%	5%					25%		75%	x	X								

SEGUNDA AVALIACIÓN

Temporalización: 2ª avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliados	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación	Elementos transversais
--------------------------------	-------------------------------------	---	------------------------

Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criterios	Identif. estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe (1)	Grao mínimo consec.	Peso cualific.	Instrumentos						Elementos transversais											
								Proba escrita	Prob a oral	Trab. ind.	Trab. grupo	Cad. clase	Rúb. (2)	Obs. aula	CL	EO E	C A	TIC	EMP	E C	PV	E V			
1	B1.4	B1.5	LAB1.5.1	CCL, CAA	Identifica e diferencia palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos, en relación co termo de orixe.	50%	5%						30%		70%	x	x								
	B1.5	B1.6	LAB1.6.1	CCAA, CCL	Realiza evolucións de termos latinos ao galego e ao castelán, aplicando as regras fonéticas de evolución	25%	5%						10%		90%	x	x						x		

3	B3.1	B3.1	LAB3.1.1	CMCCT, CCL	Descompón palabras nos seus formantes, sinalando e diferenciando lexemas e morfemas, e servíndose destes para identificar desinencias e explicar o concepto de flexión e paradigma	50%	5%	75%							25%	x	x								
---	------	------	----------	------------	--	-----	----	-----	--	--	--	--	--	--	-----	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--

	B3.3	B3.3	LAB3.3.1	CCL, CAA	Define o concepto de declinación e conjugación.	100%	10%	75%						25%	x	x						
	B3.4	B3.4	LAB3.4.1	CCL, CD	Enuncia e declina correctamente substantivos, adxectivos e pronomes en latín, distinguíndoos a partir do seu enunciado e clasificándoo segundo a súa categoría e a súa declinación .	100%	10%	75%						25%	x	x						
			LAB3.4.2	CCL, CAA	Declina palabras e sintagmas en concordancia, aplicando correctamente para cada palabra o paradigma de flexión correspondente.	100%	10%	75%			15%			10%	x	x						
	B3.5	B3.5	LAB3.5.1	CAA, CCL	Identifica as conjugacións verbais latinas e clasifica os verbos segundo a súa conjugación a partir do seu enunciado.	100%	5%	75%			15%			10%	x	x						
			LAB3.5.2	CCL, CAA	Coñece e identifica as formas que compoñen o enunciado dos verbos de paradigmas regulares e recoñece a partir destas os modelos de conjugación	100%	10%	75%						25%	x	x						
			LAB3.5.3	CCL	Conxuga os tempos verbais máis frecuentes en voz activa e pasiva, aplicando correctamente os paradigmas correspondentes.	100%	10%	75%						25%	x	x						
3	B3.5	B3.6	LAB3.6.1	CAA, CCL	Identifica correctamente as principais formas derivadas de cada tema verbal latino: en voz activa o modo indicativo, tanto do tema de presente como do	100%	5%	75%						25%	x	x						
					tema de perfecto; en pasiva, o presente, o pretérito imperfecto, o futuro imperfecto e o pretérito perfecto de indicativo.																	
			LAB3.6.2	CAA, CCL	Cambia de voz as formas dos tempos verbais do presente, pretérito imperfecto, futuro imperfecto e pretérito perfecto de indicativo	100%	10%	75%						25%	x	x						
4			LAB3.6.3	CAA, CCL	Identifica formas non persoais do verbo, como o infinitivo de presente activo e o participio de perfecto.	100%	10%	75%						25%	X	X						
			LAB3.6.4	CCL	Traduce correctamente ao galego e ao castelán diferentes formas verbais latinas.	100%	10%	75%						25%	X	X						
	B4.1	B4.1	LAB4.1.1	CMCCT	Analiza morfoloxicamente e sintacticamente frases e textos de dificultade graduada, identificando correctamente as categorías gramaticais presentes nas palabras con flexión e explicando as funcións na oración.	100%	10%	80%						20%	x	x						
	B4.2	B4.2	LAB4.2.1	CAA/ CCL	Enumera correctamente os nomes dos casos que existen na flexión nominal e Pronominal latina, e explica as principais funcións que realizan dentro da oración.	100%	15%	50%						50%	x	x						
			LAB4.2.2	CCL	Traduce correctamente á súa lingua os casos latinos presentes nos textos e redacta en lingua latina pequenas frases, onde practica o seu uso.	100%	15%	50%						50%	X	X						
	B4.3	B4.3	LAB4.3.1	CCL	Recoñece nos textos as regras e a concordancia latina, e redacta en lingua latina pequenas frases, onde practica o seu uso.	100%	15%	50%						50%	x	x						
	B4.4	B4.4	LAB4.4.1	CMCCT, CCL, CCA	Compara e clasifica tipos de oracións simples, e identifica as súas características.	50%	15%	75%						25%	x	x						
	B4.5	B4.5	LAB4.5.1	CAA, CCL, CMCCT	Compara e clasifica tipos de oracións compostas, e diferéncias das oracións simples.	50%	10%	50%						50%	x	x						
	B4.6	B4.6	LAB4.6.1	CCL	Recoñece, dentro de frases e textos sinxelos, as construcións de infinitivo e participio máis transparentes, e analizaas e tradúceas correctamente.	100%	15%	80%			10%			10%	x	x						

	B5.2	B5.2	LAB5.2.1	CSIEE, CCL, CSC,	Describe os trazos esenciais que caracterizan as sucesivas formas de organización do sistema político romano.	100%	5%	75%		25%					X	X	X	X		X	X
			LAB5.2.2	CSC,CCL,CCEC, CSIEE	Describe a organización da sociedade romana e explica as características das clases sociais e os papeis asignados a cada unha delas, en comparación cos actuais.	100%	5%	75%		25%					X	X	X	X		X	X
	B5.3	B5.3	LAB5.3.1	CCL, CSC, CCEC	Identifica e explica os papeis que desempeña dentro da familia cada un dos seus membros, e analiza a través deles os estereotipos culturais da época en comparación cos actuais.	100%	5%	75%		25%					X	X	X	X		X	X
	B5.5	B5.6	LA5.6.1	CCEC, CCL, CSC,	Distingue e describe o modo de vida en Roma no ámbito privado, analizando os	25%	5%	75%		25%					x	x	x	x		x	x

			CSIEE, CD, CAA	tipos de vivenda, alimentación, vestimenta e coidado persoal e contrástaos cos da actualidade																
--	--	--	----------------	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

6	B6.1	B6.1	LAB6.1.1	CCL, CAA	Utiliza adecuadamente a análise fonética, morfolóxica, sintáctica e semántica de textos de dificultade graduada, para efectuar correctamente a súa tradución ou retroversión.	100%	25%	80%						20%	x	x					
	B6.2	B6.2	LAB6.2.1	CAA, CCL	Utiliza mecanismos de inferencia para comprender textos de xeito global, relacionando estruturas latinas con outras equivalentes nas linguas que coñece	100%	10%	75%						25%	x	x					
6	B6.3	B6.3	LA6.3.1	CAA, CCL	Utiliza correctamente os manuais e o dicionario, analizando a información que proporcionan, para traducir pequenos textos.	10%	5%							100%	x	x		x			
	B6.4	B6.4	LAB6.4.1	CCL, CCEC	Realiza comentarios sobre os principais trazos dos textos seleccionados e sobre os aspectos culturais presentes neles, aplicando para iso os coñecementos adquiridos previamente nesta ou noutras materias	10%	5%							100%	x	x					
7			LAB6.4.2	CMCCT, CCL, CD	Elabora mapas conceptuais e estruturais dos textos propostos, localizando o tema principal e distinguindo as súas partes.	10%	5%					50%		50%	x	x					
	B6.5	B6.5	LAB6.5.1	CCL	Redacta frases sinxelas ou pequenos textos en latín sobre un tema proposto.	100%	25%					75%		25%	x	x					
	B6.6	B6.6	LAB6.6.1	CCL	Mantén un sinxelo diálogo en latín sobre a base dun tema previamente acordado.	100%	25%		25%					75%	x	x				x	x
	B7.1	B7.1	LAB7.1.1	CAA, CCL	Deduce o significado de termos latinos non estudados partindo do contexto ou de palabras da lingua propia ou doutras que coñece.	75%	5%							100%	x	x					
			LAB7.1.2	CD, CAA	Identifica e explica as palabras transparentes e de maior frecuencia	100%	60%	90%							10%	x	x				
7	B7.2	B7.2	LAB7.2.1	CMCCT, CCL	Identifica e explica os principais prefixos e sufixos, analizando o seu mantemento na propia lingua.	75%	10%	50%						50%	x	x					
	B7.2	B7.3	LAB7.3.1	CCL	Identifica a etimoloxía de palabras de léxico común da lingua propia e explica a partir desta o seu significado.	25%	5%							100%	x	X				x	x
	B7.3	B7.4	LAB7.4.1	CCL, CD, CSC, CCEC	Coñece o significado das principais locucións latinas de uso actual e sabe empregalas no seu contexto axeitado, cando se expresa na súa propia lingua.	25%	5%					25%		75%	x	X					

TERCEIRA AVALIACIÓN

Temporalización: 3ª avaliación				Estándares de aprendizaxe avaliados				Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación						Elementos transversais					
--------------------------------	--	--	--	-------------------------------------	--	--	--	---	--	--	--	--	--	------------------------	--	--	--	--	--

Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criterios	Identif. estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe (1)	Grao mínimo consec.	Peso cualific.	Instrumentos						Elementos transversais									
								Proba escrita	Prob a oral	Trab. ind.	Trab. grupo	Cad. clase	Rúb. (2)	Obs. aula	CL	EO E	C A	TIC	EMP	E C	PV	E V	
1	B1.4	B1.5	LAB1.5.1	CCL, CAA	Identifica e diferencia palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos, en relación co termo de orixe.	50%	5%						30%		70%	x	x		x				
	B1.5	B1.6	LAB1.6.1	CCAA, CCL	Realiza evolucións de termos latinos ao galego e ao castelán, aplicando as regras fonéticas de evolución	25%	5%						10%		90%	x	x					x	

3	B3.1	B3.1	LAB3.1.1	CMCCT, CCL	Descompón palabras nos seus formantes, sinalando e diferenciando lexemas e morfemas, e servíndose destes para identificar desinencias e explicar o concepto de flexión e paradigma	50%	5%	75%							25%	x	x						
---	------	------	----------	------------	--	-----	----	-----	--	--	--	--	--	--	-----	---	---	--	--	--	--	--	--

	B3.3	B3.3	LAB3.3.1	CCL, CAA	Define o concepto de declinación e conjugación.	100%	10%	75%						25%	x	x							
	B3.4	B3.4	LAB3.4.1	CCL, CD	Enuncia e declina correctamente substantivos, adxectivos e pronomes en latín, distinguíndoos a partir do seu enunciado e clasificándoo segundo a súa categoría e a súa declinación .	100%	10%	75%						25%	x	x							
			LAB3.4.2	CCL, CAA	Declina palabras e sintagmas en concordancia, aplicando correctamente para cada palabra o paradigma de flexión correspondente.	100%	10%	75%			15%			10%	x	x							
	B3.5	B3.5	LAB3.5.1	CAA, CCL	Identifica as conjugacións verbais latinas e clasifica os verbos segundo a súa conjugación a partir do seu enunciado.	100%	5%	75%			15%			10%	x	x							
			LAB3.5.2	CCL, CAA	Coñece e identifica as formas que compoñen o enunciado dos verbos de paradigmas regulares e recoñece a partir destas os modelos de conjugación	100%	10%	75%						25%	x	x							
			LAB3.5.3	CCL	Conxuga os tempos verbais máis frecuentes en voz activa e pasiva, aplicando correctamente os paradigmas correspondentes.	100%	10%	75%						25%	x	x							
3	B3.5	B3.6	LAB3.6.1	CAA, CCL	Identifica correctamente as principais formas derivadas de cada tema verbal latino: en voz activa o modo indicativo, tanto do tema de presente como do tema de perfecto; en pasiva, o presente, o pretérito imperfecto, o futuro imperfecto e o pretérito perfecto de indicativo.	100%	5%	75%						25%	x	x							
			LAB3.6.2	CAA, CCL	Cambia de voz as formas dos tempos verbais do presente, pretérito imperfecto, futuro imperfecto e pretérito perfecto de indicativo	100%	10%	75%						25%	x	x							
			LAB3.6.3	CAA, CCL	Identifica formas non persoais do verbo, como o infinitivo de presente activo e o participio de perfecto.	100%	10%	75%						25%	X	X							
4			LAB3.6.4	CCL	Traduce correctamente ao galego e ao castelán diferentes formas verbais latinas.	100%	10%	75%						25%	X	X							
	B4.1	B4.1	LAB4.1.1	CMCCT	Analiza morfoloxicamente e sintacticamente frases e textos de dificultade graduada, identificando correctamente as categorías gramaticais presentes nas	100%	10%	80%						20%	x	x							
					palabras con flexión e explicando as funcións na oración.																		
	B4.2	B4.2	LAB4.2.1	CAA/ CCL	Enumera correctamente os nomes dos casos que existen na flexión nominal e Pronominal latina, e explica as principais funcións que realizan dentro da oración.	100%	15%	50%						50%	x	x							
			LAB4.2.2	CCL	Traduce correctamente á súa lingua os casos latinos presentes nos textos e redacta en lingua latina pequenas frases, onde practica o seu uso.	100%	15%	50%						50%	X	X							
	B4.3	B4.3	LAB4.3.1	CCL	Recoñece nos textos as regras e a concordancia latina, e redacta en lingua latina pequenas frases, onde practica o seu uso.	100%	15%	50%						50%	x	x							
	B4.4	B4.4	LAB4.4.1	CMCCT, CCL, CCA	Compara e clasifica tipos de oracións simples, e identifica as súas características.	50%	15%	75%						25%	x	x							
	B4.5	B4.5	LAB4.5.1	CAA, CCL, CMCCT	Compara e clasifica tipos de oracións compostas, e diferéncias das oracións simples.	50%	10%	50%						50%	x	x							
	B4.6	B4.6	LAB4.6.1	CCL	Recoñece, dentro de frases e textos sinxelos, as construcións de infinitivo e participio máis transparentes, e analizaas e tradúceas correctamente.	100%	15%	80%			10%			10%	x	x							
5	B5.4	B5.4	LAB5.4.1	CCEC,CCL, CD	Identifica os principais deuses, semideuses e heroes da mitoloxía grecolatina, sinala os trazos que os caracterizan e establece relacións entre os deuses máis importantes	50%	5%	75%						25%	x	x		x			x	x	
	B5.4	B5.5	LAB5.5.1	CCEC, CD, CAA	Recoñece e ilustra con exemplos o mantemento do mítico e da figura do heroe na nosa cultura, e sinala as semellanzas e as principais diferenzas que se observan entre ambos os tratamentos	100%	10%	75%		25%						x	x	x	x			x	x
	5.6	5.7	LAB5.7.1	CSC, CSIEE, CCL, CMCCT	Describe as características dos tipos de espectáculos públicos celebrados no teatro no circo e no anfiteatro, valora o seu mantemento no mundo actual e sitúa nun mapa os teatros, os circos e os anfiteatros conservados máis importantes.	50%	5%	75%		25%						x	x	x	x			x	x

6	B6.1	B6.1	LAB6.1.1	CCL, CAA	Utiliza adecuadamente a análise fonética, morfolóxica, sintáctica e semántica de textos de dificultade graduada, para efectuar correctamente a súa tradución ou retroversión.	100%	25%	80%						20%	x	x						
	B6.2	B6.2	LAB6.2.1	CAA, CCL	Utiliza mecanismos de inferencia para comprender textos de xeito global, relacionando estruturas latinas con outras equivalentes nas linguas que coñece	100%	10%	75%						25%	x	x						
6	B6.3	B6.3	LA6.3.1	CAA, CCL	Utiliza correctamente os manuais e o dicionario, analizando a información que proporcionan, para traducir pequenos textos.	10%	5%							100%	x	x		x				
	B6.4	B6.4	LAB6.4.1	CCL, CCEC	Realiza comentarios sobre os principais trazos dos textos seleccionados e sobre os aspectos culturais presentes neles, aplicando para iso os coñecementos adquiridos previamente nesta ou noutras materias	10%	5%							100%	x	x						
7			LAB6.4.2	CMCCT, CCL, CD	Elabora mapas conceptuais e estruturais dos textos propostos, localizando o tema principal e distinguindo as súas partes.	10%	5%					50%		50%	x	x						
	B6.5	B6.5	LAB6.5.1	CCL	Redacta frases sinxelas ou pequenos textos en latín sobre un tema proposto.	100%	25%					75%		25%	x	x						
	B6.6	B6.6	LAB6.6.1	CCL	Mantén un sinxelo diálogo en latín sobre a base dun tema previamente acordado.	100%	25%		25%					75%	x	x					x	x
	B7.1	B7.1	LAB7.1.1	CAA, CCL	Deduce o significado de termos latinos non estudados partindo do contexto ou de palabras da lingua propia ou doutras que coñece.	75%	5%							100%	x	x						
			LAB7.1.2	CD, CAA	Identifica e explica as palabras transparentes e de maior frecuencia	100%	60%	90%							10%	x	x					
7	B7.2	B7.2	LAB7.2.1	CMCCT, CCL	Identifica e explica os principais prefixos e sufixos, analizando o seu mantemento na propia lingua.	75%	10%	50%						50%	x	x						
	B7.2	B7.3	LAB7.3.1	CCL	Identifica a etimoloxía de palabras de léxico común da lingua propia e explica a partir desta o seu significado.	25%	5%							100%	x	X					x	x
	B7.3	B7.4	LAB7.4.1	CCL, CD, CSC, CCEC	Coñece o significado das principais locucións latinas de uso actual e sabe empregalas no seu contexto axeitado, cando se expresa na súa propia lingua.	25%	5%					25%		75%	x	X						

5. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

Segundo se desprende dos cadros do epígrafe anterior, nas caixas correspondentes.

6. METODOLOXÍA

6.1. Ensino presencial

Partir da competencia inicial do alumnado.

Ter en conta a diversidade: respectar os ritmos e estilos de aprendizaxe.

Potenciar as metodoloxías activas e participativas: ○ Combinar traballo individual e cooperativo. ○ Aprendizaxe por proxectos.

Enfoque orientado á realización de tarefas e á resolución de problemas.

Uso das TIC, proxección de películas ou de escenas de película de temas clásicos.

Papel facilitador do profesor/a.

Estimular a expresión oral y escrita.

Favorecer o hábito lector.

6.2. Ensino semipresencial

Ante a posibilidade dunha interrupción das clases presenciais e a conseguinte necesidade de pasar a un ensino semipresencial ou non presencial, ou mesmo ante a posibilidade de que unha parte do alumnado non poida asistir temporalmente ás clases presenciais coma o resto dos seus compañeiros, tomamos as seguintes medidas:

- 1) Matriculación de todo o alumnado na aula virtual da materia antes do comezo do curso
- 2) Comprobación de que todo o alumnado é capaz de empregar correctamente a aula virtual.
- 3) Actualización continua da aula virtual, de modo que vaia sempre á par das clases presenciais
- 4) Elaboración de contidos e exercicios de carácter telemático para a aula virtual

Combinaranse os procedementos dos períodos presenciais e non presenciais (traballo na aula ordinaria e Aula virtual ou videoconferencias) na proporción que corresponda segundo a duración de cada parte (presencial ou telemática).

Todo o soporte (documentos en formato PDF, pequenos vídeos, propostas de actividades...) estaría a disposición do alumnado a través da Aula Virtual.

Aproveitaríanse as clases de asistencia presencial para a realización das probas escritas e explicar os aspectos teóricos básicos, así como para a resolución de dúbidas que puideran xurdir tanto nas cuestións teóricas como nas cuestións prácticas que se foron realizando ao longo da(s) semana(s).

Para as clases telemáticas iríanse propoñendo semanal ou quincenalmente actividades variadas e acordes ao nivel do alumnado: exercicios diversos (tradución de textos en latín, exercicios para completar terminacións, preguntas para responder en latín, ...) . Ademais de ter a oportunidade de resolver as dúbidas nas clases presenciais, poderán ter á súa disposición o Foro da Aula Virtual con esta finalidade e/ou o correo electrónico.

6.3. Ensino non presencial

Traballo por tarefas na Aula virtual: para cada semana propónse unha actividade que os alumnos deberán entregar na “Tarefa” correspondente da Aula virtual.

Medios: as dúbidas serán aclaradas na plataforma Webex indicada pola Consellería ou no Foro de novas da Aula virtual.

Nas sesións usarase a videoconferencia Webex ou a Aula virtual, segundo as posibilidades do momento, e servirán para a explicación do currículo, resolución de dúbidas, corrección de tarefas... e sobre todo para manter o contacto e vínculo co alumno que consideramos fundamental no proceso de ensino-aprendizaxe. A Aula virtual será a plataforma empregada para publicar textos, tarefas, avisos... así como para entregar os traballos por parte dos alumnos no prazo indicado. As tarefas entregadas fora de prazo non se avaliarán.

Estratexias metodolóxicas

Memorización comprensiva.

Indagación e investigación sobre documentos, textos, prensa, etc.

Elaboración de sínteses.

Análise de documentos, gráficos, mapas, táboas de datos.

Comentarios de textos, gráficos, mapas...

Resolución de problemas.

Estudo de casos (proxectos).

Actividades de reforzo e recuperación para alumnos con avaliacións suspensas.

Actividades de ampliación de novos contidos.

Exemplo de secuenciación de traballo na aula

Motivación:

Actividade de exploración de ideas e coñecementos previos.

Formulación de cuestións que favorezan o conflito cognitivo.

Presentación da actividade con mapas, gráficos, textos, fotos, etc.

Información do profesor/a:

Información básica para todo o alumnado.

Información complementaria para reforzo e apoio.

Información complementaria para afondamento e ampliación.

Traballo persoal:

Lectura, tradución e comprensión de textos.

Análise de documentos, pequenas investigacións, etc.

Resposta a preguntas.

Resolución de problemas.

Comentario de documentos, mapas, imaxes, etc.

Elaboración de mapas, gráficas, sínteses ou mapas conceptuais.

Memorización comprensiva.

Avaliación:

Análise de producións: caderno, mapas, comentarios, etc.

Exposicións orais.

Probas escritas.

Traballos individuais e en grupo.

Observación do traballo na aula.

Outros:

Outras decisións metodolóxicas

- Agrupamentos: non

- Tempos:

- Espazos: uso habitual da aula de materia, que conta cun canón proxector e unha biblioteca específica de aula (dicionarios, libros de consulta, xogos de vocabulario...)

- Materiais e recursos didácticos: Libro de texto: *Lingua Latina per se Illustrata (Pars I: Familia Romana)* de Hans H.Orberg, unidades didácticas culturais e fichas elaboradas polo profesor e presentadas ben en fotocopia ou en arquivos subidos á Aula virtual, páxinas web, exercicios online, xogos didácticos, libros de consulta, películas e vídeos, lecturas de pasaxes de obras literarias clásicas: Eneida, poemas de Catulo, ...

7. PROCEDEMENTOS

7.1. Ensino presencial

- a. Observación directa do **traballo diario** do alumnado.
- b. **Análise e valoración** de tarefas.
- c. Exame de avaliación e recuperación, se fose necesario ao remate de cada trimestre.
- d. Exame final para aqueles alumnos que suspenderan algunha avaliación.
- e. En setembro entrará a totalidade da materia e a cualificación será unicamente a obtida no exame.

7.2. Ensino semipresencial

Combinaranse os procedementos do ensino presencial e non presencial (traballo na aula ordinaria e Aula virtual ou videoconferencias) na proporción que corresponda segundo a duración de cada parte (presencial ou telemática).

7.1. Ensino non presencial

- Observación da participación do alumnado nas sesións de Aula virtual ou videoconferencia.
- Corrección das tarefas propostas na Aula virtual. As solucións dos exercicios propostos publicarase na Aula virtual.
- Adaptación das probas de avaliación (traballos, exames...) ⓘ Sesións individuais ou en pequeno grupo.
- Secuenciación dos estándares traballados en partes máis pequenas.

8. INSTRUMENTOS

8.1. Ensino presencial

- Probas escritas que poderán constar de: Preguntas breves de resposta directa, explicación dunha cuestión, preguntas tipo test de opción múltiple, completar textos mutilados, explicar un mito, ordenar cronoloxicamente unha serie de afirmacións, elaboración dunha árbore xenealóxica ou dun eixe cronolóxico, lectura e tradución dun texto e preguntas de comprensión lectora e elaboración de resume, análise e interpretación de imaxes, definir termos, identificar lexemas, prefixos ou sufixos de orixe grecolatina, empregar latinismos ou helenismos en frases de elaboración propia.
- Traballos individuais ou en grupo
- Observación na aula e do caderno de clase.

8.2. Ensino semipresencial

Serán os mesmos cos do ensino presencial.

8.3. Ensino non presencial

- Probas escritas que poderán constar de: Preguntas breves de resposta directa, explicación dunha cuestión, preguntas tipo test de opción múltiple, completar textos mutilados, explicar un mito, ordenar cronoloxicamente unha serie de afirmacións, elaboración dunha árbore xenealóxica ou dun eixe cronolóxico, tradución dun texto e preguntas de comprensión lectora e elaboración de resume, análise e interpretación de imaxes, definir termos, identificar lexemas, prefixos ou sufixos de orixe grecolatina, empregar latinismos ou helenismos en frases de elaboración propia.
- Traballos individuais.

9. CONTIDOS MÍNIMOS 4º ESO

- Concepto de flexión e os casos. Enunciado nominal.
- Morfoloxía verbal: voz activa modo indicativo e imperativo. Enunciado verbal.
- Morfoloxía nominal: declinacións de substantivos e adxectivos.
- Pronomes persoais, demostrativos e introdución aos pronomes relativo e interrogativos-indefinidos.
- As preposicións máis frecuentes.
- Sintaxe: oracións atributivas, transitivas e intransitivas.
- Análise e tradución de oracións e textos sinxelos.
- Historia de Roma: Monarquía, República e Imperio. Panorama xeral.
- Sociedade: a familia, a escola, a cidade, edificios públicos, o exército romano, a xornada dun romano.

11. AVALIACIÓN

Avaliación inicial

Data prevista de realización: Outubro 2022

Proba (proba tipo test, preguntas e respostas, confección de mapas, gráficos... relacionados cos estándares, etc.)

- **Descrición do tipo de proba:** preguntas e respostas, observación na aula

Mecanismo para informar ás familias: a través do titor, na reunión posterior á avaliación

Consecuencias dos resultados da proba: positiva. A materia é completamente nova. Non se detectan problemas graves que poidan impedir o normal desenvolvemento da clase.

Recollerase tamén información das peculiaridades, habilidades e destrezas de cada alumno así como da súa integración social (consigo mesmo, co grupo e co profesorado).

Acreditación de coñecementos previos [Só 2º bacharelato, se procede]

Procedemento que se seguirá:

Matrícula como pendente.

Avaliación continua presencial e semipresencial

Periodicidade coa que se farán probas escritas (cada cantos temas, cantas por trimestre ou avaliación, etc.):

Dúas probas escritas de lingua cada avaliación. Ao ser contidos continuos, sempre terá máis valor a última proba, 40% a primeira e 60% a segunda.

Unha proba escrita por avaliación sobre contidos de cultura.

Como se cualifican as probas, os traballos individuais ou colectivos, o traballo no caderno de clase, a observación do traballo na aula (ponderación, redondeo...)

Proba de lingua: 2 partes: tradución dun texto de dificultade axustada (40% da nota)

Proba de gramática (30%)

Proba de cultura: varias preguntas para desenvolver un tema dado; un apartado de definicións. Valorarase, ademais do contido, a corrección da expresión e a claridade na exposición de ideas.(30%)

A observación e valoración do traballo na aula será continua por parte do profesor, dado o pequeno número de alumnos e a facilidade de interacción.

Aspectos que se van valorar dentro da observación do traballo na aula e instrumentos para a recollida desta información:

Participación do alumno nas actividades de clase (lectura, tradución, exercicios, coloquios...) Corrección das respostas ofrecidas polo alumno. Actitude activa e positiva.

Como se calcula a cualificación de cada unha das avaliacións (ponderación, redondeo...)

Ao ser constantes, as probas son indicador fiable do coñecemento e adquisición de estándares do alumno.

A parte de lingua (tradución e gramática) pondera un 70%, e un 30% a de cultura; é necesario contar cunha nota mínima de 4 en cada unha das dúas probas.

Sobre esa nota valorarase sempre favorablemente (só para subir nota, non para baixar) o traballo realizado na aula e ademais (o pequeno número de alumnos facilita a observación directa), podendo subir ata 1 punto. O redondeo establécese á alza a partires de 0,70 centésimas e á baixa con 0,69 centésimas ou menos.

Considérase aprobado a nota igual ou superior a 5 puntos.

Mecanismo/s para recuperar unha proba non superada

Lingua: considerarase superada unha proba ao aprobar a inmediatamente seguinte.

Cultura: é necesario volver a realizar outra proba sobre os mesmos contidos.

Mecanismo/s para recuperar unha avaliación non superada:

Lingua: queda aprobada sempre que se aprobe a seguinte proba.

Cultura: Ao comezo da seguinte avaliación efectuarase unha proba de recuperación.

No caso da última avaliación, realizaranse probas “extra “de recuperación, unha para cada parte.

Avaliación continua non presencial

Periodicidade coa que se farán probas escritas (cada cantos temas, cantas por trimestre ou avaliación, etc.):

Dúas probas escritas de lingua cada avaliación. Ao ser contidos continuos, sempre terá máis valor a última proba, 40% a primeira e 60% a segunda.

Unha proba escrita por avaliación sobre contidos de cultura.

Como se cualifican as probas, os traballos individuais ou colectivos, o traballo no caderno de clase, a observación do traballo na aula (ponderación, redondeo...)

Proba escrita . 40 % da nota, con 3 partes. Parte de lingua:: tradución dun texto de dificultade axustada (40% da nota da proba) e parte de gramática (30%) e a parte de cultura: varias preguntas para desenvolver un tema dado ou ben definicións. Valorarase, ademais do contido, a corrección da expresión e a claridade na exposición de ideas.(30%)

Traballos individuais ou en grupo propostos polo profesor para cada tema: **60 %**

Aspectos que se van valorar dentro da observación do traballo na aula e instrumentos para a recollida desta información:

Participación do alumno nas actividades da Aula virtual ou Webex (entrega de traducións, tarefas, exercicios, conexión, ...)

O número de actividades entregadas e a súa entrega en tempo e forma.

Corrección e adecuación das respostas ofrecidas polo alumno.

Esfuerzo na súa realización, xunto coa mellora progresiva na realización das mesmas serán factores a ter en conta para a unha avaliación positiva.

Como se calcula a cualificación de cada unha das avaliacións (ponderación, redondeo...)

A parte de lingua (tradución e gramática) pondera un 70%, e un 30% a de cultura; é necesario contar cunha nota mínima de 4 en cada unha das dúas probas.

O redondeo establécese á alza a partires de 0,70 centésimas e á baixa con 0,69 centésimas ou menos.

Considérase aprobado a nota igual ou superior a 5 puntos.

Mecanismo/s para recuperar unha proba non superada

Lingua: considerarase superada unha proba ao aprobar a inmediatamente seguinte.

Cultura: é necesario volver a realizar outra proba sobre os mesmos contidos.

Mecanismo/s para recuperar unha avaliación non superada:

Lingua: queda aprobada sempre que se aprobe a seguinte proba.

Cultura: Ao comezo da seguinte avaliación efectuarase unha proba de recuperación.

No caso da última avaliación, realizaranse probas “extra “de recuperación, unha para cada parte.

Avaliación final presencial e semipresencial

Alumnado que deberá realizar a avaliación final

O que teña a última proba de lingua suspensa, ou algunha parte de cultura, ou , voluntariamente, aquel alumnado que tendo unha avaliación positiva queira subir nota, téndose en conta, neste caso, a nota máis alta.

Descrición do tipo de proba

Lingua: exactamente igual que as probas para o resto do curso

Cultura: igual que as probas de avaliación, pero incluíndo as partes suspensas.

Estándares que se van avaliar (todos, só os pendentes...)

Lingua: mínimos.

Cultura: Só os pendentes no caso de avaliación negativa.

No caso de subir nota todos.

Como se calcula a cualificación final (ponderación, redondeo, etc.)

Ponderación das tres avaliacións:

20% 1ª avaliación.

30% 2ª avaliación.

50% 3ª avaliación.

Considérase aprobado a nota igual ou superior a 5 puntos.

O redondeo establécese á alza a partires de 0,70 centésimas e a baixa con 0,69 ou menos.

En todo caso é necesario aprobar a última avaliación para superar a materia.

Criterios do centro para a promoción

Avaliación final non presencial

Alumnado que deberá realizar a avaliación final

O que teña a última proba de lingua suspensa, ou algunha parte de cultura, ou , voluntariamente, aquel alumnado que tendo unha avaliación positiva queira subir nota, téndose en conta, neste caso, a nota máis alta.

Descrición do tipo de proba

Lingua: exactamente igual que as probas para o resto do curso

Cultura: igual que as probas de avaliación, pero incluíndo as partes suspensas.

Estándares que se van avaliar (todos, só os pendentes...)

Lingua: mínimos.

Cultura: Só os pendentes no caso de avaliación negativa.

No caso de subir nota todos.

Como se calcula a cualificación final (ponderación, redondeo, etc.)

Ponderación das tres avaliacións:

20% 1ª avaliación.

30% 2ª avaliación.

50% 3ª avaliación.

Se nos atopamos na situación de seren as tres avaliacións non presenciais, terá(n) un peso maior aquela(s) que fose(n) presencia(is):

Se só a primeira é presencial suporá un 40% da nota e cada unha das restantes un 30%, se son presenciais a primeira e a segunda, suporá cada unha delas o 40% e a terceira o 20% restante.

Considérase aprobado a nota igual ou superior a 5 puntos.

O redondeo establécese á alza a partires de 0,70 centésimas e a baixa con 0,69 ou menos.

En todo caso é necesario aprobar a última avaliación para superar a materia.

Criterios do centro para a promoción

Os alumnos que sexan sorprendidos copiando nunha proba escrita , con calquera método, serán cualificados con unha puntuación de 0 e suspenderán a avaliación en curso por non facer media , podendo recuperala na proba final de xuño. No caso de ser na avaliación final, suspenderían a materia e terían que presentarse á proba extraordinaria de setembro.

ESTANDARES MINIMOS AVALIABLES -- 4º ESO

Os estándares que se avaliarán serán os seguintes:

BLOQUES ESTÁNDARES AVALIABLES

BLOQUE 1 LAB.1.2.1. - LAB1.4.1. - LAB.1.5.1. - LAB.1.6.1.

BLOQUE 2 LAB2.2.1.

BLOQUE 3 LAB3.6.1. - LAB3.4.2

BLOQUE 4 LAB4.3.1. - LAB4.5.1.

BLOQUE 5 LAB5.1.1. - LAB5.2.1. - LAB5.3.1. LAB5.4.1.

BLOQUE 6 LAB6.1.1. - LAB6.5.1

BLOQUE 7 LAB7.2.1. - LAB7.4.1.

Avaliación especial

Descrición do tipo de proba: número de preguntas, valoración de cada unha delas, etc.

Proba de lingua: igual que as demais do curso, pero abarcando todos os estándares e contidos.

Proba de cultura: igual que as demais, pero abarcando todos os estándares e contidos

Como se calcula a cualificación

Lingua:70%

Cultura: 30%

Proba escrita: 100%

Os mínimos esixibles nas probas extraordinarias de setembro son os mesmos ca os do curso

Se, por orde das autoridades sanitarias ou educativas, non fose posible a realización de probas escritas presenciais, estas serían substituídas por probas telemáticas a través das plataformas e recursos especificados nesta programación.

Recuperación e avaliación de pendentes

Mecanismos para o seguimento (clases de recuperación, traballos, reunións de seguimento, etc.)

Como se avalía (avaliacións parciais, avaliación final, cualificación de traballos realizados, etc.):

Como se calcula a cualificación final (ponderación, redondeos, etc.)

Descrición do tipo de proba extraordinaria: número de preguntas, valoración de cada unha delas, etc.

Como se calcula a cualificación da proba

12.AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO E DA PRÁCTICA DOCENTE

Indicadores de logro do proceso de ensino

	Escala			
	1	2	3	4
1. O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado.				
2. Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreceu a aprendizaxe.				
3. Conseguiuse motivar para lograr a actividade intelectual e física do alumnado.				
4. Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado.				
5. Contouse co apoio e coa implicación das familias no traballo do alumnado.				
6. Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado.				
7. Adoptáronse as medidas curriculares adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
8. Adoptáronse as medidas organizativas adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
9. Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado.				
10. Usáronse distintos instrumentos de avaliación.				
11. Dáse un peso real á observación do traballo na aula.				
12. Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo.				

Indicadores de logro da práctica docente

	Escala			
	1	2	3	4
1. Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado.				
2. Ofrécese a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa.				
3. Elabóranse actividades atendendo á diversidade.				

4. Elabóranse probas de avaliación adaptadas ás necesidades do alumnado con NEAE.				
5. Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar.				
6. Combínase o traballo individual e en equipo.				
7. Poténcianse estratexias de animación á lectura.				
8. Poténcianse estratexias tanto de expresión como de comprensión oral e escrita.				
9. Incorporáanse as TIC aos procesos de ensino – aprendizaxe.				
10. Préstase atención aos elementos transversais vinculados a cada estándar.				
11. Ofrécense ao alumnado de forma rápida os resultados das probas / traballos, etc.				
12. Analízanse e coméntanse co alumnado os aspectos máis significativos derivados da corrección das probas, traballos, etc.				
13. Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus acertos e erros.				
14. Grao de implicación do profesorado nas funcións de titoría e orientación.				
15. Adecuación, logo da súa aplicación, das ACS propostas e aprobadas.				
16. As medidas de apoio, reforzo, etc. están claramente vinculadas aos estándares.				
17. Avaliase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación...				

13.AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

Mecanismos de revisión, avaliación e modificación da programación didáctica

- Periodicidade coa que se revisará.
- Contidos que foi preciso engadir ou eliminar con respecto á programación prevista.
- Medidas que se adoptarán como resultado da revisión.

Indicadores

	Escala			
	1	2	3	4
1. Adecuación do deseño das unidades didácticas, temas ou proxectos a partir dos elementos do currículo.				
2. Adecuación da secuenciación e da temporalización das unidades didácticas / temas / proxectos.				
3. O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e a temporalización previstas.				
4. Adecuación da secuenciación dos estándares para cada unha das unidades, temas ou proxectos.				
5. Adecuación do grao mínimo de consecución fixado para cada estándar.				
6. Asignación a cada estándar do peso correspondente na cualificación.				
7. Vinculación de cada estándar a un ou varios instrumentos para a súa avaliación.				
8. Asociación de cada estándar cos elementos transversais a desenvolver.				
9. Fixación dunha estratexia metodolóxica común para todo o departamento. [Só para ESO e bach.].				
10. Adecuación da secuencia de traballo na aula.				
11. Adecuación dos materiais didácticos utilizados.				
12. Adecuación do libro de texto (no caso de que se use).				
13. Adecuación do plan de avaliación inicial deseñado, incluídas as consecuencias da proba.				
14. Adecuación da proba de avaliación inicial, elaborada a partir dos estándares.				
15. Adecuación do procedemento de acreditación de coñecementos previos [Só para determinadas				

materias de 2º de bacharelato].				
16. Adecuación das pautas xerais establecidas para a avaliación continua: probas, traballos, etc.				
17. Adecuación dos criterios establecidos para a recuperación dun exame e dunha avaliación.				
18. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación final. [Só para ESO e bacharelato].				
19. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación extraordinaria. [Só para ESO e bach].				
20. Adecuación dos criterios establecidos para o seguimento de materias pendentes. [Só para ESO e bacharelato]				
21. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación desas materias pendentes. [Só para ESO e bacharelato]				
22. Adecuación dos exames, tendo en conta o valor de cada estándar.				
23. Adecuación dos programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares.				
24. Adecuación das medidas específicas de atención ao alumnado con NEAE.				
25. Grao de desenvolvemento das actividades complementarias e extraescolares previstas.				
26. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos.				
27. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre os criterios de promoción.				
28. Adecuación do seguimento e da revisión da programación ao longo do curso.				
29. Contribución desde a materia ao plan de lectura do centro.				
30. Grao de integración das TIC no desenvolvemento da materia.				

Observacións:

14. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Medidas ordinarias e extraordinarias

En colaboración co Departamento de Orientación adoptaranse as seguintes medidas:

Medidas ordinarias	
Organizativas	Curriculares
<ul style="list-style-type: none"> Adecuación para algún diferenciados alumno/a ou grupo da estrutura organizativa do centro e/ou da aula. <p>a) Tempos horarios específicos, etc.</p> <p>b) Espazos diferenciados.</p> <p>c) Materiais e didácticos diferenciados.</p> <ul style="list-style-type: none"> Desdoblamento de grupos. apoio de Reforzo educativo e/ou profesorado na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> Adaptacións metodolóxicas para algún alumno / grupo, como traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, tutoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos, etc. Adaptación dos tempos e/ou os instrumentos de avaliación para algún alumno/a. Programas de reforzo para o alumnado que tivo promoción sen superar todas as materias. Programa específico para alumnado repetidor da materia. Aplicación personalizada dese programa específico para repetidores da materia.

Medidas extraordinarias	
Organizativas	Curriculares
<ul style="list-style-type: none"> • Alumnado que recibe apoio por parte do profesorado especialista en PT / AL. • De ser o caso, grupos de adquisición das linguas (para alumnado estranxeiro). • De ser o caso, grupos de adaptación da competencia curricular (alumnado estranxeiro). • Outras medidas organizativas: escolarización domiciliaria, escolarización combinada, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> • Adaptacións curriculares na materia. • De ser o caso, agrupamento flexible ou específico autorizado na materia. • Alumnado con flexibilización na escolarización. • Descrición do protocolo de coordinación co profesorado que comparte co titular da materia os reforzos, apoios, adaptación, etc. (coordinación cos PT / AL / outro profesorado de apoio / profesorado do agrupamento / etc.

15. RELACION DA MATERIA CO PROXECTO LECTOR

Para facer da lectura un instrumento insubstituíble no proceso ensino-aprendizaxe e para consolidar lectores, o departamento colaborará co Proxecto lector poñendo á súa disposición material de consulta entretido e divertido.

Os procedementos serán os seguintes:

🕒 Busca en Internet de:

-Textos sinxelos en distintas linguas romances: traducidos por escrito e lidos por cada alumno na correspondente tradución.

- Textos épicos: lectura no aula.

- Textos líricos: lectura e explicación no aula.

- Textos históricos: resumo destes para posterior estudo e dos textos atopados en internet.

• Lectura no aula dos textos latinos a traducir das distintas unidades.

• Lectura por párrafos dos temas de estudio facendo un resumo para posterior estudo.

16. ACCIONS PARA A INTEGRACION DAS TIC

As tecnoloxías da información e da comunicación ofrecen novas e atractivas perspectivas no estudo da lingua e cultura grecolatinas que convén aproveitar, como o uso de metodoloxías interactivas no estudo da lingua, procura de textos, imaxes e vídeos na internet, ferramentas de presentación e comunicación de resultados, utilización de dicionarios en liña, etc. Os ámbitos de fomento das TIC por parte deste Departamento serán os seguintes:

• Uso da aula virtual para distribuír materiais e información das distintas materias.

• Uso do correo electrónico por parte do alumnado para enviar traballos.

• Consulta e busca de información na internet.

• Emprego dos equipos informáticos da aula: ordenador e proxector.

17. ACCIONS PARA A CONTRIBUCION AO PLAN DE CONVIVENCIA

Dende a materia e tendo coma referencia o plan de convivencia do centro intentarase:

• Concienciar sobre a importancia dunha axeitada convivencia escolar que permita unha mellor relación ensinanza-aprendizaxe.

• Detectar conflitos que poidan xurdir nas aulas para resolvelos pacificamente.

• Establecer normas de funcionamento e organización de calquera espazo que se utilice para impartir a materia.

• Fomentar o respecto entre todos os membros da comunidade educativa e a integración de todo o alumnado no centro. 🕒 Respetar a diversidade

18. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE IGUALDADE

No Departamento de Clásicas abordamos a igualdade con temas específicos do currículo e tamén de forma transversal.

No Mundo Clásico a desigualdade que sofren as mulleres queda moi patente dende o nacemento da literatura grega. A *Odisea* presenta a Telémaco mandando calar a súa nai, Penélope, porque as mulleres non podían falar en público.

Sen embargo as voces femininas fanse un oco en medio dun mundo de homes, dende Safo (Lesbos S. VII-VI a. C.), pasando por Corina, ata Exeria (Gallaecia S IV d. C.) ou Hipatia (Alexandría S. V d. C.).

As palabras da muller grega tamén se fan escoitar nas sacerdotisas, Pitia, a través das declaracións dos oráculos.

As grandes heroínas da traxedia grega, Antígona, Medea, Ifigenia, Electra... protagonistas das obras de Sófocles e Eurípides.

Non teñen menos importancia e influencia as mulleres romanas que viviron á sombra dos seus homes: Livia, Mesalina, Iulia ou a viúva Cornelia, famosa matrona romana que consagrou a súa vida á educación dos seus fillos, os Gracos, gran defensora da cultura helenística.

Para afondar no coñecemento do mundo feminino na Antigüidade Clásica estudiaremos o pensamento de Homero, Aristóteles fronte a Alceo ou Catulo que recoñeceron e admiraron o talento de Safo.

19. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Visita a Lugo para acudir a dúas representacións de teatro clásico.

Visita a algunha excavación dos arredores.

20. DATOS DO DEPARTAMENTO

Materia	Curso	Grupos	Profesor/a
Latín ESO	4º ESO	1	Paula Sentandreu
Latín I	1º BAC	1	Paula Sentandreu
Latín II	2º BAC	1	Paula Sentandreu
Grego I	1º BAC	1	Paula Sentandreu
Grego II	2º BAC	1	Paula Sentandreu
Cultura Clásica	3ºESO	2	Nuria García

SEGUNDO DE BACHARELATO

21. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN

PRIMEIRA AVALIACIÓN

a avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS / PROXECTOS / TEMAS		Material de ref. (libro de texto, outros...)	Temporalización		
	UD / Tema / Prox.	Bloque B1		Contido	Mes	Sesións
1	BLOQUE 1: O LATÍN, ORIXE DAS LINGUAS ROMANCES					
	1	B1.1	Mantemento de elementos lingüísticos latinos nas linguas modernas: palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos.	1, outros	Set.	2
		B1.2	Evolución fonética, morfolóxica e semántica do latín ao galego e ao castelán.			
	2	Bloque B2	BLOQUE 2: MORFOLOXÍA	outros	set	1
		B2.1	Morfoloxía nominal e pronominal: formas menos usuais e irregulares			
	2	B2.2	Morfoloxía verbal: verbos irregulares e defectivos. Formas nominais do verbo: xerundio, xerundivo e supino. Conxugación perifrástica.	Outros	Set	2
		Bloque B3	BLOQUE 3: SINTAXE			
	3	B3.1	Estudo pormenorizado da sintaxe nominal e pronominal.	1 a 11	Set/ out/ nov/ dec.	10
		B3.2	Tipos de oracións e construcións sintácticas			
		B3.3	Oración composta: coordinación e subordinación.			
	3	B3.4	Construcións de infinitivo, participio, xerundio, xerundivo e supino			
	Bloque B4	BLOQUE 4: LITERATURA LATINA				
4	B4.1	Transmisión literaria e xéneros literarios latinos: épica, historiografía, lírica, oratoria, comedia e fábula.	1 a 11	Set/ out/ nov/ dec	10	
5	Bloque B5	BLOQUE 5: TEXTOS.	4, 6, 11 outros	Set/ out/ nov/ dec	4	
	B5.1	Tradución e interpretación de textos latinos				
	B5.2	Comentario e análise histórica, lingüística e literaria de textos latinos orixinais.				
	B5.3	Coñecemento do contexto social, cultural e histórico dos textos traducidos.				
	B5.4	Identificación das características formais dos textos.				
6	Bloque B6	BLOQUE 6: LÉXICO.	1 a 11	Set/ out/ nov/ dec	10	
	B6.1	Ampliación de vocabulario básico latino: léxico literario, científico e filosófico.				
	B6.2	Etimoloxía e orixe das palabras da propia lingua.				
	B6.3	Locucións e expresións latinas incorporadas á lingua coloquial e á literaria.				
	B6.4	Composición e derivación culta: lexemas, prefixos e				

		sufijos de orixe latina e grega			
--	--	---------------------------------	--	--	--

SEGUNDA AVALIACIÓN

a avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS / PROXECTOS / TEMAS		Material de ref. (libro de texto, outros...)	Temporalización		
	UD / Tema / Prox.	Bloque B1		Contido	Mes	Sesións
1	1	B1.1	Mantemento de elementos lingüísticos latinos nas linguas modernas: palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos.	1, outros	xan	2
		B1.2	Evolución fonética, morfolóxica e semántica do latín ao galego e ao castelán.			
	2	Bloque B2	BLOQUE 2: MORFOLOXÍA	outros	feb	1
		B2.1	Morfoloxía nominal e pronominal: formas menos usuais e irregulares			
	2	B2.2	Morfoloxía verbal: verbos irregulares e defectivos. Formas nominais do verbo: xerundio, xerundivo e supino. Conxugación perifrástica.	Outros	feb	2
		Bloque B3	BLOQUE 3: SINTAXE			
	3	B3.1	Estudo pormenorizado da sintaxe nominal e pronominal.	1 a 11	xan/ feb/ mar.	10
		B3.2	Tipos de oracións e construcións sintácticas			
		B3.3	Oración composta: coordinación e subordinación.			
	3	B3.4	Construcións de infinitivo, participio, xerundio, xerundivo e supino			
	Bloque B4	BLOQUE 4: LITERATURA LATINA				
4	B4.1	Transmisión literaria e xéneros literarios latinos: épica, historiografía, lírica, oratoria, comedia e fábula.	1 a 11	Xan/ Feb/ mar	10	
5	Bloque B5	BLOQUE 5: TEXTOS.	4, 6, 11 outros	Xan/ feb/ mar	4	
	B5.1	Tradución e interpretación de textos latinos				
	B5.2	Comentario e análise histórica, lingüística e literaria de textos latinos orixinais.				
	B5.3	Coñecemento do contexto social, cultural e histórico dos textos traducidos.				
	B5.4	Identificación das características formais dos textos.				
6	Bloque B6	BLOQUE 6: LÉXICO.	1 a 11	Xan/ Feb/ mar	10	
	B6.1	Ampliación de vocabulario básico latino: léxico literario, científico e filosófico.				
	B6.2	Etimoloxía e orixe das palabras da propia lingua.				
	B6.3	Locucións e expresións latinas incorporadas á lingua coloquial e á literaria.				
	B6.4	Composición e derivación culta: lexemas, prefixos e sufixos de orixe latina e grega				

TERCEIRA AVALIACIÓN

1ª avaliación	UNIDADES DIDÁCTICAS / PROXECTOS / TEMAS		Material de ref. (libro de texto, outros...)	Temporalización	
	UD / Tema / Prox.	Contido		Mes	Sesións
		Bloque B1	BLOQUE 1: O LATÍN, ORIXE DAS LINGUAS ROMANCES		
1	B1.1	Mantemento de elementos lingüísticos latinos nas linguas modernas: palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos.	1, outros	abr	2
	B1.2	Evolución fonética, morfolóxica e semántica do latín ao galego e ao castelán.			
2	Bloque B2	BLOQUE 2: MORFOLOXÍA	outros	abr	1
	B2.1	Morfoloxía nominal e pronominal: formas menos usuais e irregulares			
2	B2.2	Morfoloxía verbal: verbos irregulares e defectivos. Formas nominais do verbo: xerundio, xerundivo e supino. Conxugación perifrástica.	Outros	mai	1
	Bloque B3	BLOQUE 3: SINTAXE			
3	B3.1	Estudo pormenorizado da sintaxe nominal e pronominal.	1 a 11	abr/ mai.	3
	B3.2	Tipos de oracións e construcións sintácticas			
	B3.3	Oración composta: coordinación e subordinación.			
3	B3.4	Construcións de infinitivo, participio, xerundio, xerundivo e supino			
	Bloque B4	BLOQUE 4: LITERATURA LATINA			
4	B4.1	Transmisión literaria e xéneros literarios latinos: épica, historiografía, lírica, oratoria, comedia e fábula.	1 a 11	Abr/ mai	8
5	Bloque B5	BLOQUE 5: TEXTOS.	4, 6, 11 outros	Abr/ mai	3
	B5.1	Tradución e interpretación de textos latinos			
	B5.2	Comentario e análise histórica, lingüística e literaria de textos latinos orixinais.			
	B5.3	Coñecemento do contexto social, cultural e histórico dos textos traducidos.			
	B5.4	Identificación das características formais dos textos.			
6	Bloque B6	BLOQUE 6: LÉXICO.	1 a 11	Abr/ mai	5
	B6.1	Ampliación de vocabulario básico latino: léxico literario, científico e filosófico.			
	B6.2	Etimoloxía e orixe das palabras da propia lingua.			
	B6.3	Locucións e expresións latinas incorporadas á lingua coloquial e á literaria.			
	B6.4	Composición e derivación culta: lexemas, prefixos e sufixos de orixe latina e grega			

22. RELACIONAR ASPECTOS CURRICULARES PARA CADA UNIDADE / PROXECTO / TEMA

Primeira

avaliación

Temporalización: 1ª avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliados	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación	Elementos transversais
--------------------------------	-------------------------------------	---	------------------------

Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criterios	Identif. estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe (1)	Grao mínimo consec.	Peso cualific.	Instrumentos							Elementos transversais									
								Proba escrita	Proba oral	Trab. ind.	Trab. grupo	Cad. clase	Rúb. (2)	Obs. aula	CL	EO E	CA	TIC	EMP	EC	PV	EV		
1	B1.1	B1.1	LA2B1.1.1	CCL, CCEC, CAA	Recoñece e distingue a partir do étimo latino termos patrimoniais, semicultismos e cultismos, e explica as evolucións que se producen nun e noutro caso.	75%	40%	80%					10%		10%				x			x		
	B1.2	B1.2	LA2B1.2.1	CCL, CMCCT, CCEC	Realiza evolucións de termos latinos ao galego e ao castelán, aplicando as regras fonéticas de evolución, e recoñece palabras da súa lingua que sufriron procesos de evolución semántica, valorando a relación co significado orixinal do étimo latino.	100%	10%	80%						20%	x	x	x	x				x	x	
			LA2B1.2.2	CD, CCL, CAA	Explica o proceso de evolución de termos latinos ás linguas romances, sinalando cambios fonéticos comúns a distintas linguas dunha mesma familia, e ilustralo con exemplos.																			
2	B2.1	B2.1	LA2B2.1.1	CAA, CCL	Nomea e describe as categorías, e sinala os trazos que as distinguen	50%	10%	50%						50%	x	x						x	x	
	B2.1	B2.2	LAB2.2.1	CMCCT/CCL	Identifica e distingue en palabras propostas os seus formantes, diferenciando lexemas e morfemas, e procurando exemplos noutros termos que estean presentes.	50%	10%	10%						90%	x	x		x						
	B2.1	B2.3	LA2B2.3.1	CMCCT, CCL	Analiza morfoloxicamente palabras presentes nun texto latino, identifica correctamente os seus formantes e sinala o seu enunciado.	100%	20%	10%					100%		x	x		x				x	x	
	B2.1	B2.4	LA2B2.4.1	CCL, CD	Identifica con seguridade e axudándose do dicionario calquera tipo de formas nominais e pronominais, declínaas e sinala o seu equivalente en galego e en castelán.	100%	60%						100%	x	x									
			LA2B2.4.2	CCL, CAA	Aplica os seus coñecementos da morfoloxía nominal e pronominal latina para realizar traducións e retroversións, axudándose do dicionario.																			
	B2.2	B2.5	LA2B2.5.1	CD, CAA, CCL	Identifica con seguridade e axudándose do dicionario calquera tipo de formas verbais, conxúgaas e sinala o seu equivalente en galego e en castelán																			
			LA2B2.5.2	CD, CAA, CCL	Aplica os seus coñecementos da morfoloxía verbal latina para realizar traducións e retroversións, axudándose do dicionario.																			

3	B3.1	B3.1	LA2B3.1.1	CAA, CCL	Utiliza axeitadamente a análise da sintaxe nominal e pronominal dun texto para efectuar correctamente a súa tradución.	50%	5%	75%						25%	x	x								
	B3.2	B3.2	LA2B3.2.1	CAA, CCL	Recoñece, distingue e clasifica os tipos de oracións e as construcións sintácticas latinas, e relaciónaaas con construcións análogas existentes noutras linguas que coñeza.	100%	10%	50%						50%	x		x							
	B3.2	B3.3	LA2B3.3.1	CCL, CAA	Identifica na análise de frases e textos de dificultade graduada elementos	100%	10%	75%						25%	x	x								

6	B6.1	B6.1	LA2B6.1.1	CCL, CMCCT, CD	Identifica e explica termos do léxico literario, científico e filosófico, e tradúceos correctamente ao galego e ao castelán.	100%	25%	80%						20%	x	x						
	B6.2	B6.2	LA2B6.2.1	CAA, CCL, CD	Deduce o significado de palabras e expresións latinas non estudadas a partir do contexto, ou de palabras ou expresións da súa lingua ou doutras linguas que coñeza.	100%	10%	75%						25%	x	x						
6			LA2B6.2.2	CD, CCL	Identifica a etimoloxía e coñece o significado de palabras de léxico común e especializado do galego e do castelán.																	
	B6.3	B6.3	L2AB6.3.1	CD, CCEC, CMCCT, CSC	Comprende, explica e emprega na lingua propia e no contexto axeitado locucións e expresións latinas que se mantiveron na linguaxe literaria, xurídica, filosófica, técnica, relixiosa, médica e científica.	10%	5%							100%	x	x			x			
	B6.4	B6.4	LA2B6.4.1	CCL, CCEC	Recoñece e explica o significado dos helenismos e dos latinismos máis frecuentes utilizados no léxico das linguas faladas en España, e explica o seu significado a partir do termo de orixe.	10%	5%							100%	x	x						

SEGUNDA AVALIACIÓN

Temporalización: 2ª avaliación				Estándares de aprendizaxe avaliados		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación							Elementos transversais										
3	B3.1	B3.1	LA2B3.1.1	CAA, CCL	Utiliza axeitadamente a análise da sintaxe nominal e pronominal dun texto para	50%	5%	75%						25%	x	x							

Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criterios	Identif. estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe (1)	Grao mínimo consec.	Peso cualific.	Instrumentos							Elementos transversais										
								Proba escrita	Proba oral	Trab. ind.	Trab. grupo	Cad. clase	Rúb. (2)	Obs. aula	CL	EO E	C A	TIC	EMP	E C	PV	E V			
1	B1.1	B1.1	LA2B1.1.1	CCL, CCEC, CAA	Recoñece e distingue a partir do étimo latino termos patrimoniais, semicultismos e cultismos, e explica as evolucións que se producen nun e noutro caso.	75%	40%	80%					10%		10%										
	B1.2	B1.2	LA2B1.2.1	CCL, CMCCT, CCEC	Realiza evolucións de termos latinos ao galego e ao castelán, aplicando as regras fonéticas de evolución, e recoñece palabras da súa lingua que sufriron procesos de evolución semántica, valorando a relación co significado orixinal do étimo latino.	100%	10%	80%						20%	x	x	x	x					x	x	
			LA2B1.2.2	CD, CCL, CAA	Explica o proceso de evolución de termos latinos ás linguas romances, sinalando cambios fonéticos comúns a distintas linguas dunha mesma familia, e ilustralo con exemplos.																				
2	B2.1	B2.1	LA2B2.1.1	CAA, CCL	Nomea e describe as categorías, e sinala os trazos que as distinguen	50%	10%	50%						50%	x	x							x	x	
	B2.1	B2.2	LAB2.2.1	CMCCT/CCL	Identifica e distingue en palabras propostas os seus formantes, diferenciando lexemas e morfemas, e procurando exemplos noutros termos nos que estean presentes.	50%	10%	10%						90%	x	x		x							
	B2.1	B2.3	LA2B2.3.1	CMCCT, CCL	Analiza morfoloxicamente palabras presentes nun texto latino, identifica correctamente os seus formantes e sinala o seu enunciado.	100%	20%	10%					100%		x	x		x					x	x	
	B2.1	B2.4	LA2B2.4.1	CCL, CD	Identifica con seguridade e axudándose do dicionario calquera tipo de formas nominais e pronominais, declínaas e sinala o seu equivalente en	100%	60%							100%	x	x									

				galego e en castelán.															
		LA2B2.4.2	CCL, CAA	Aplica os seus coñecementos da morfoloxía nominal e pronominal latina para realizar traducións e retroversións, axudándose do dicionario.															
B2.2	B2.5	LA2B2.5.1	CD, CAA, CCL	Identifica con seguridade e axudándose co dicionario calquera tipo de formas verbais, conxúgaas e sinala o seu equivalente en galego e en castelán															
		LA2B2.5.2	CD, CAA, CCL	Aplica os seus coñecementos da morfoloxía verbal latina para realizar traducións e retroversións, axudándose do dicionario.															

				efectuar correctamente a súa tradución.															
B3.2	B3.2	LA2B3.2.1	CAA, CCL	Recoñece, distingue e clasifica os tipos de oracións e as construcións sintácticas latinas, e relaciónas con construcións análogas existentes noutras linguas que coñeza.	100%	10%	50%							50%	x	x			
B3.2	B3.3	LA2B3.3.1	CCL, CAA	Identifica na análise de frases e textos de dificultade graduada elementos sintácticos propios da lingua latina, e relaciónas para traducilos cos seus equivalentes en galego e en castelán	100%	10%	75%							25%	x	x			
B3.3	B3.4	LA2B3.4.1	CCL, CAA	Define e comprende os conceptos de oración composta, coordinación e subordinación, sinala exemplos nos textos e recoñece os tipos de oracións compostas, tanto coordinadas como subordinadas, así como os nexos que as caracterizan.	100%	10%	75%							25%	x	x			
B3.4	B3.5	LA2B3.5.1	CCL, CAA	Identifica formas non persoais do verbo en frases e textos, tradúceas correctamente e explica as súas funcións.	100%	10%	75%			15%				10%	x	x			
B4.1	B4.1	LA2B4.1.1	CMCCT, CCEC	Nomea os aspectos máis salientables referentes á transmisión dos textos clásicos ao longo do tempo..	100%	10%	80%							20%	x	x			
B4.1	B4.2	LA2B4.2.1	CAA/ CCL/CCEC	Describe as características esenciais dos xéneros literarios latinos, e identifica e sinala a súa presenza en textos propostos..	100%	15%	50%							50%	x	x			
B4.1	B4.3	LA2B4.3.1	CMCCT, CCEC	Realiza eixes cronolóxicos e sitúa neles autores, obras e outros aspectos relacionados coa literatura latina.	100%	15%	50%							50%	x	x			
		LA2B4.3.1	CD, CCL	Nomea autores representativos da literatura latina, encádraos no seu contexto cultural, e cita e explica as súas obras máis coñecidas.															
B4.1	B4.4	LA2B4.4.1	CSC, CCEC, CCL	Realiza comentarios de textos latinos e sitúaos no tempo, explicando a súa estrutura, se a extensión da pasaxe o permite, e as súas características esenciais, e identifica o xénero ao que pertencen .	50%	15%	75%							25%	x	x			
B4.1	B4.5	LA2B4.5.1	CSC,CD, CCL	Analiza o diferente uso que se fixo dos textos latinos, explorando o mantemento dos xéneros e os temas da literatura latina mediante exemplos da literatura contemporánea.	50%	10%	50%							50%	x	x			
		LA2B4.5.2	CSC, CD, CCL	Recoñece a través de motivos, temas ou personaxes a influencia da tradición grecolatina en textos de autores/as contemporáneos/as, e sérvese deles para comprender e explicar o mantemento dos xéneros e dos temas procedentes da cultura grecolatina, describindo os seus aspectos esenciais e os tratamentos que reciben.	100%	15%	80%			10%				10%	x	x			

5	B5.1	B5.1	LA2B5.1.1	CCL, CAA	Utiliza adecuadamente a análise morfolóxica e sintáctica de textos latinos para efectuar correctamente a súa tradución.	75%	5%	75%		25%					x	x	x	x	x	x			
	B5.1	B5.2	LA2B5.2.1	CD, CAA, CCL	Utiliza con seguridade e autonomía o dicionario, analizando e valorando correctamente a información gramatical que proporciona, e identifica en cada caso o termo máis acaído na lingua propia, en función do contexto e do estilo empregado polo autor, para unha correcta tradución do texto.	NON																	
	B5.2	B5.3	LA2B5.3.1	CAA, CSC, CCL, CCEC	Aplica os coñecementos adquiridos para realizar comentarios lingüísticos, históricos e literarios de textos.	NON																	
	B5.3	B5.4	LA2B5.4.1	CCEC, CCL, CSC	Identifica o contexto social, cultural e histórico dos textos propostos partindo de referencias tomadas dos propios textos e asociándoas con coñecementos adquiridos previamente.	50%	5%	75%				25%	x	x			x				x	x	
5	B5.4	B5.5	LA25.5.1	CCEC, CCL	Recoñece e explica a partir de elementos formais o xénero e o propósito do texto.	100%	10%	75%		25%					x	x	x	x			x	x	

6	B6.1	B6.1	LA2B6.1.1	CCL, CMCCT, CD	Identifica e explica termos do léxico literario, científico e filosófico, e tradúceos correctamente ao galego e ao castelán.	100%	25%	80%						20%	x	x							
	B6.2	B6.2	LA2B6.2.1	CAA, CCL, CD	Deduce o significado de palabras e expresións latinas non estudadas a partir do contexto, ou de palabras ou expresións da súa lingua ou doutras linguas que coñeza.	100%	10%	75%						25%	x	x							
6			LA2B6.2.2	CD, CCL	Identifica a etimoloxía e coñece o significado de palabras de léxico común e especializado do galego e do castelán.																		
	B6.3	B6.3	L2AB6.3.1	CD, CCEC, CCL, CMCCT, CSC	Comprende, explica e emprega na lingua propia e no contexto axeitado locucións e expresións latinas que se mantiveron na linguaxe literaria, xurídica, filosófica, técnica, relixiosa, médica e científica.	10%	5%							100%	x	x			x				
	B6.4	B6.4	LA2B6.4.1	CCL, CCEC	Recoñece e explica o significado dos helenismos e dos latinismos máis frecuentes utilizados no léxico das linguas faladas en España, e explica o seu significado a partir do termo de orixe.	10%	5%							100%	x	x							

TERCEIRA AVALIACIÓN

Temporalización: 3ª avaliación				Estándares de aprendizaxe avaliados		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación							Elementos transversais											
Tema/UD	Identif. contidos	Identif. criterios	Identif. estándar	Competencias clave	Estándares de aprendizaxe (1)	Grao mínimo consec.	Peso cualific.	Instrumentos							Elementos transversais									
								Proba escrita	Proba oral	Trab. ind.	Trab. grupo	Cad. clase	Rúb. (2)	Obs. aula	CL	EO E	C A	TIC	EMP	E C	PV	E V		
1	B1.1	B1.1	LA2B1.1.1	CCL, CCEC, CAA	Recoñece e distingue a partir do étimo latino termos patrimoniais, semicultismos e cultismos, e explica as evolucións que se producen nun e noutro caso.	75%	40%	80%					10%		10%				x				x	
	B1.2	B1.2	LA2B1.2.1	CCL, CMCCT, CCEC	Realiza evolucións de termos latinos ao galego e ao castelán, aplicando as	100%	10%	80%							20%	x	x	x	x				x	x

				reglas fonéticas de evolución, e recoñece palabras da súa lingua que sufriron procesos de evolución semántica, valorando a relación co significado orixinal do étimo latino.																
		LA2B1.2.2	CD,CCL, CAA	Explica o proceso de evolución de termos latinos ás linguas romances, sinalando cambios fonéticos comúns a distintas linguas dunha mesma familia, e ilustralo con exemplos.																
B2.1	B2.1	LA2B2.1.1	CAA,CCL	Nomea e describe as categorías, e sinala os trazos que as distinguen	50%	10%	50%						50%	x	x				x	x
B2.1	B2.2	LAB2.2.1	CMCCT/CCL	Identifica e distingue en palabras propostas os seus formantes, diferenciando lexemas e morfemas, e procurando exemplos noutros termos nos que estean presentes.	50%	10%	10%						90%	x	x		x			
B2.1	B2.3	LA2B2.3.1	CMCCT, CCL	Analiza morfoloxicamente palabras presentes nun texto latino, identifica correctamente os seus formantes e sinala o seu enunciado.	100%	20%	10%					100%		x	x		x		x	x
B2.1	B2.4	LA2B2.4.1	CCL, CD	Identifica con seguridade e axudándose do dicionario calquera tipo de formas nominais e pronominais, declínaas e sinala o seu equivalente en galego e en castelán.	100%	60%							100%	x	x					
		LA2B2.4.2	CCL, CAA	Aplica os seus coñecementos da morfoloxía nominal e pronominal latina para realizar traducións e retroversións, axudándose do dicionario.																
B2.2	B2.5	LA2B2.5.1	CD, CAA, CCL	Identifica con seguridade e axudándose co dicionario calquera tipo de formas verbais, conxúgaas e sinala o seu equivalente en galego e en castelán																
		LA2B2.5.2	CD, CAA, CCL	Aplica os seus coñecementos da morfoloxía verbal latina para realizar traducións e retroversións, axudándose do dicionario.																

B3.1	B3.1	LA2B3.1.1	CAA, CCL	Utiliza axeitadamente a análise da sintaxe nominal e pronominal dun texto para efectuar correctamente a súa tradución.	50%	5%	75%						25%	x	x					
B3.2	B3.2	LA2B3.2.1	CAA, CCL	Recoñece, distingue e clasifica os tipos de oracións e as construcións sintácticas latinas, e relaciónaaas con construcións análogas existentes noutras linguas que coñeza.	100%	10%	50%						50%	x	x					
B3.2	B3.3	LA2B3.3.1	CCL, CAA	Identifica na análise de frases e textos de dificultade graduada elementos sintácticos propios da lingua latina, e relaciónaaas para traducilos cos seus equivalentes en galego e en castelán	100%	10%	75%						25%	x	x					
B3.3	B3.4	LA2B3.4.1	CCL, CAA	Define e comprende os conceptos de oración composta, coordinación e subordinación, sinala exemplos nos textos e recoñece os tipos de oracións compostas, tanto coordinadas como subordinadas, así como os nexos que as caracterizan.	100%	10%	75%						25%	x	x					
B3.4	B3.5	LA2B3.5.1	CCL, CAA	Identifica formas non persoais do verbo en frases e textos, tradúceas correctamente e explica as súas funcións.	100%	10%	75%				15%		10%	x	x					
B4.1	B4.1	LA2B4.1.1	CMCCT, CCEC	Nomea os aspectos máis salientables referentes á transmisión dos textos clásicos ao longo do tempo..	100%	10%	80%						20%	x	x					
B4.1	B4.2	LA2B4.2.1	CAA/ CCL/CCEC	Describe as características esenciais dos xéneros literarios latinos, e identifica e sinala a súa presenza en textos propostos..	100%	15%	50%						50%	x	x					
B4.1	B4.3	LA2B4.3.1	CMCCT, CCEC	Realiza eixes cronolóxicos e sitúa neles autores, obras e outros aspectos relacionados coa literatura latina.	100%	15%	50%						50%	x	x					
		LA2B4.3.1	CD, CCL	Nomea autores representativos da literatura latina, encádraos no seu contexto cultural, e cita e explica as súas obras máis coñecidas.																

	B4.1	B4.4	LA2B4.4.1	CSC, CCEC, CCL	Realiza comentarios de textos latinos e sitúaos no tempo, explicando a súa estrutura, se a extensión da pasaxe o permite, e as súas características esenciais, e identifica o xénero ao que pertencen .	50%	15%	75%						25%	x	x						
	B4.1	B4.5	LA2B4.5.1	CSC,CD, CCL	Analiza o diferente uso que se fixo dos textos latinos, explorando o mantemento dos xéneros e os temas da literatura latina mediante exemplos da literatura contemporánea.	50%	10%	50%						50%	x	x						
			LA2B4.5.2	CSC, CD, CCL	Recoñece a través de motivos, temas ou personaxes a influencia da tradición grecolatina en textos de autores/as contemporáneos/as, e sérvese deles para comprender e explicar o mantemento dos xéneros e dos temas procedentes da cultura grecolatina, describindo os seus aspectos esenciais e os tratamentos que reciben.	100%	15%	80%				10%		10%	x	x						

5	B5.1	B5.1	LA2B5.1.1	CCL, CAA	Utiliza adecuadamente a análise morfolóxica e sintáctica de textos latinos para efectuar correctamente a súa tradución.	75%	5%	75%		25%					x	x	x	x	x	x		
	B5.1	B5.2	LA2B5.2.1	CD, CAA, CCL	Utiliza con seguridade e autonomía o dicionario, analizando e valorando	NON																
					correctamente a información gramatical que proporciona, e identifica en cada caso o termo máis acaído na lingua propia, en función do contexto e do estilo empregado polo autor, para unha correcta tradución do texto.																	
	B5.2	B5.3	LA2B5.3.1	CAA, CSC, CCL, CCEC	Aplica os coñecementos adquiridos para realizar comentarios lingüísticos, históricos e literarios de textos.	NON																
	B5.3	B5.4	LA2B5.4.1	CCEC, CCL, CSC	Identifica o contexto social, cultural e histórico dos textos propostos partindo de referencias tomadas dos propios textos e asociándoas con coñecementos adquiridos previamente.	50%	5%	75%					25%	x	x			x			x	x
5	B5.4	B5.5	LA25.5.1	CCEC, CCL	Recoñece e explica a partir de elementos formais o xénero e o propósito do texto.	100%	10%	75%		25%					x	x	x	x			x	x

	B6.1	B6.1	LA2B6.1.1	CCL, CMCCT, CD	Identifica e explica termos do léxico literario, científico e filosófico, e tradúceos correctamente ao galego e ao castelán.	100%	25%	80%						20%	x	x						
6	B6.2	B6.2	LA2B6.2.1	CAA, CCL, CD	Deduco o significado de palabras e expresións latinas non estudadas a partir do contexto, ou de palabras ou expresións da súa lingua ou doutras linguas que coñeza.	100%	10%	75%						25%	x	x						
			LA2B6.2.2	CD, CCL	Identifica a etimoloxía e coñece o significado de palabras de léxico común e especializado do galego e do castelán.																	
6	B6.3	B6.3	L2AB6.3.1	CD, CCEC, CCL, CMCCT, CSC	Comprende, explica e emprega na lingua propia e no contexto axeitado locucións e expresións latinas que se mantiveron na linguaxe literaria, xurídica, filosófica, técnica, relixiosa, médica e científica.	10%	5%							100%	x	x			x			
	B6.4	B6.4	LA2B6.4.1	CCL, CCEC	Recoñece e explica o significado dos helenismos e dos latinismos máis frecuentes utilizados no léxico das linguas faladas en España, e explica o seu significado a partir do termo de orixe.	10%	5%							100%	x	x						

23. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

Segundo se desprende dos cadros do epígrafe anterior, nas caixas correspondentes.

24. METODOLOXÍA

24.1. Ensino presencial

Partir da competencia inicial do alumnado.

Ter en conta a diversidade: respectar os ritmos e estilos de aprendizaxe.

Potenciar as metodoloxías activas e participativas: ○ Combinar traballo individual e cooperativo. ○ Aprendizaxe por proxectos.

Enfoque orientado á realización de tarefas e á resolución de problemas.

Uso das TIC, proxección de películas ou de escenas de película de temas clásicos.

Papel facilitador do profesor/a.

Estimular a expresión oral y escrita.

Favorecer o hábito lector.

24.2. Ensino semipresencial

Ante a posibilidade dunha interrupción das clases presenciais e a conseguinte necesidade de pasar a un ensino semipresencial ou non presencial, ou mesmo ante a posibilidade de que unha parte do alumnado non poida asistir temporalmente ás clases presenciais coma o resto dos seus compañeiros, tomamos as seguintes medidas:

- 1) Matriculación de todo o alumnado na aula virtual da materia antes do comezo do curso
- 2) Comprobación de que todo o alumnado é capaz de empregar correctamente a aula virtual.
- 3) Actualización continua da aula virtual, de modo que vaia sempre á par das clases presenciais
- 4) Elaboración de contidos e exercicios de carácter telemático para a aula virtual

Combinaranse os procedementos dos períodos presenciais e non presenciais (traballo na aula ordinaria e Aula virtual ou videoconferencias) na proporción que corresponda segundo a duración de cada parte (presencial ou telemática).

Todo o soporte (documentos en formato PDF, pequenos vídeos, propostas de actividades...) estaría a disposición do alumnado a través da Aula Virtual.

Aproveitaríanse as clases de asistencia presencial para a realización das probas escritas e explicar os aspectos teóricos básicos, así como para a resolución de dúbidas que puideran xurdir tanto nas cuestións teóricas como nas cuestións prácticas que se foron realizando ao longo da(s) semana(s).

Para as clases telemáticas iríanse propoñendo semanal ou quincenalmente actividades variadas e acordes ao nivel do alumnado: exercicios diversos (tradución de textos en latín, exercicios de análise sintáctica e morfolóxica dos textos a traducir, exercicios para practicar o uso de latinismos, ...) . Ademais de ter a oportunidade de resolver as dúbidas nas clases presenciais, poderán ter á súa disposición o Foro da Aula Virtual con esta finalidade e/ou o correo electrónico.

24.3. Ensino non presencial

Traballo por tarefas na Aula virtual: para cada semana proponse unha actividade que os alumnos deberán entregar na “Tarefa” correspondente da Aula virtual.

Medios: as dúbidas serán aclaradas na plataforma Webex ou no Foro de novas da Aula virtual.

Nas sesións usarase a videoconferencia Webex ou a Aula virtual, segundo as posibilidades do momento, e servirán para a explicación do currículo, resolución de dúbidas, corrección de tarefas... e sobre todo para manter o contacto e vínculo co alumno que consideramos fundamental no proceso de ensino-aprendizaxe. A Aula virtual será a plataforma empregada para publicar textos, tarefas, avisos... así como para entregar os traballos por parte dos alumnos no prazo indicado. As tarefas entregadas fora de prazo non se avaliarán.

Estratexias metodolóxicas

Memorización comprensiva.

Indagación e investigación sobre documentos, textos, prensa, etc.

Elaboración de sínteses.

Análise de documentos, gráficos, mapas, táboas de datos.

Comentarios de textos, gráficos, mapas... - Resolución de problemas.

Estudo de casos (proxectos).

Actividades de reforzo e recuperación para alumnos con avaliacións suspensas.

Actividades de ampliación de novos contidos.

Exemplo de secuenciación de traballo na aula

Motivación:

- Actividade de exploración de ideas e coñecementos previos.
- Formulación de cuestións que favorezan o conflito cognitivo.
- Presentación da actividade con mapas, gráficos, textos, fotos, etc.

Información do profesor/a:

- Información básica para todo o alumnado.
- Información complementaria para reforzo e apoio.
- Información complementaria para afondamento e ampliación.

Traballo persoal:

- Lectura, tradución e comprensión de textos.
- Análise de documentos, pequenas investigacións, etc.
- Resposta a preguntas.
- Resolución de problemas.
- Comentario de documentos, mapas, imaxes, etc.
- Elaboración de mapas, gráficas, sínteses ou mapas conceptuais.
- Memorización comprensiva.

Avaliación:

- Análise de producións: caderno, mapas, comentarios, etc.
- Exposicións orais.
- Probas escritas.
- Traballos individuais e en grupo.
- Observación do traballo na aula.

Outros:

Outras decisións metodolóxicas

- Agrupamentos: non - Tempos:
- Espazos: uso habitual da aula de materia, que conta cun canón proxector e unha biblioteca específica de aula (diccionarios, libros de consulta, xogos de vocabulario...)
- Materiais e recursos didácticos: Libro de texto: *Lingua Latina per se Illustrata (Pars I: Familia Romana)* de Hans H.Orberg (para uso na 1ª avaliación), textos de Eutropio (autor latino que forma parte do temario de ABAU), temas de literatura latina elaboradas polo profesor e presentadas ben en fotocopia ou en arquivos

subidos á Aula virtual, latinismos e topónimos marcados pola CIUG, páxinas web, exercicios online, libros de consulta, lecturas de pasaxes de obras literarias clásicas: Eneida, poemas de Catulo, ...

25. PROCEDEMENTOS

25.1. Ensino presencial

- a. Observación directa do **traballo diario** do alumnado.
- b. **Análise e valoración** de tarefas.
- c. Exame de avaliación e recuperación, se fose necesario ao remate de cada trimestre.
- d. Exame final para aqueles alumnos que suspenderan algunha avaliación.
- e. En setembro entrará a totalidade da materia e a cualificación será unicamente a obtida no exame.

25.2. Ensino semipresencial

Combinaranse os procedementos do ensino presencial e non presencial (traballo na aula ordinaria e Aula virtual ou videoconferencias) na proporción que corresponda segundo a duración de cada parte (presencial ou telemática).

25.3. Ensino non presencial

- Observación da participación do alumnado nas sesións de Aula virtual ou videoconferencia.
- Corrección das tarefas propostas na Aula virtual. As solucións dos exercicios propostos publicarase na Aula virtual.
- Adaptación das probas de avaliación (traballos, exames...) 🕒 Sesións individuais ou en pequeno grupo.
- Secuenciación dos estándares traballados en partes máis pequenas.

26. INSTRUMENTOS

26.1. Ensino presencial

- Probas escritas que poderán constar de: Preguntas breves de resposta directa, tradución dun texto en latín, explicación dunha cuestión, completar textos mutilados, identificar lexemas, prefixos ou sufixos de orixe grecolatina, empregar latinismos ou helenismos en frases de elaboración propia.
- Traballos individuais ou en grupo
- Observación na aula e do caderno de clase.

26.2. Ensino semipresencial

Serán os mesmos cos do ensino presencial.

26.3. Ensino non presencial

• Probas escritas que poderán constar de: Preguntas breves de resposta directa, tradución dun texto do latín ao galego/español, explicación de cuestións, completar textos mutilados, identificar lexemas, prefixos ou sufixos de orixe grecolatina, empregar latinismos ou helenismos en frases de elaboración propia

• Traballos individuais.

27. CONTIDOS MÍNIMOS

Para superar con avaliación positiva o currículo de Latín II, os alumnos deberán ser capaces de demostrar nos seus exames un coñecemento evidente do conxunto xeral do que se lles avalía. Isto quere dicir que as repostas dos alumnos deberán ter un certo equilibrio, e, por iso, non se considerará apto ningún exame que presentado ben ou moi ben unha parte do mesmo (a tradución, por poñer un exemplo), deixe sen contestar ou faga mal o resto da proba que sempre estará realizada seguindo os estándares de aprendizaxe.

En concreto, a relación completa de contidos que o alumno debe alcanzar para aprobar é a que segue, hai que indicar que estes contidos poden variar, polo que calquera cambio que propoña a CIUG será debidamente indicado nas actas de departamento e na Memoria final :

- a. Análise sintáctica, morfolóxica e tradución coherentes de textos de certa complexidade, en latín, pertencentes aos autores propostos pola CIUG, con comentarios pertinentes sobre algunha cuestión literaria, histórica.
- b. Coñecer os xéneros literarios máis importantes, os autores máis representativos e a súa obra literaria (os propostos pola CIUG).
- c. Coñecer os topónimos, aforismos e composición e derivación.
- d. Desenrolar unha proba escrita, con coherencia e fluidez.

ESTANDARES MINIMOS AVALIABLES

Os estándares que se avalían son os seguintes:

BLOQUES ESTÁNDARES AVALIABLES

- BLOQUE 2 LA2B2.4.2 - LA2B2.5.1.
BLOQUE 3 LA2B3.4.1. - LA2B3.5.1.
BLOQUE 4 LA2B4.3.2. - LA2B4.4.1.
BLOQUE 5 LA2B5.2.1.
BLOQUE 6 LA2B6.2.2. - LA2B6.3.1

28. AVALIACIÓN

Avaliación inicial

Data prevista de realización: Outubro 2020

Proba (proba tipo test, preguntas e respostas, confección de mapas, gráficos... relacionados cos estándares, etc.)

- **Descrición do tipo de proba:** preguntas e respostas, observación na aula. Realmente non é necesaria, porque a profesora xa impartiu clase a eses mesmos alumnos o curso anterior.

Mecanismo para informar ás familias: a través do titor, na reunión posterior á avaliación

Consecuencias dos resultados da proba: positivo

Acreditación de coñecementos previos [Só 2º bacharelato, se procede]

Procedemento que se seguirá:

Matrícula como pendente.

Páxina

Avaliación continua presencial e semipresencial

Periodicidade coa que se farán probas escritas (cada cantos temas, cantas por trimestre ou avaliación, etc.):

Dúas probas escritas de lingua por avaliación. Ao ser contidos continuos, sempre terá máis valor a última proba (40% a primeira e 60% a segunda). Cando remate o libro de texto (feito previsto máis ou menos para a comezos da 2ª avaliación), este substituirase por textos latinos dos autores propostos pola CIUG para as probas de ABAU. Unha ou dúas probas escritas por avaliación sobre contidos de cultura.

Como se cualifican as probas, os traballos individuais ou colectivos, o traballo no caderno de clase, a observación do traballo na aula (ponderación, redondeo...)

Proba de lingua: 2 partes: tradución dun texto de dificultade axustada (60% da nota)

Proba de gramática (10%)

Proba de cultura: varias preguntas para desenvolver un tema dado. Valorarase, ademais do contido, a corrección da expresión e a claridade na exposición de ideas.(30%)

A observación e valoración do traballo na aula será continua por parte do profesor, dado o pequeno número de alumnos e a facilidade de interacción.

Aspectos que se van valorar dentro da observación do traballo na aula e instrumentos para a recollida desta información:

Participación do alumno nas actividades de clase (lectura, tradución, exercicios, coloquios...) Corrección das respostas ofrecidas polo alumno. Actitude activa e positiva.

Como se calcula a cualificación de cada unha das avaliacións (ponderación, redondeo...)

Ao ser constantes, as probas son indicador fiable do coñecemento e adquisición de estándares do alumno.

A parte de lingua (tradución e gramática) pondera un 70%, e un 30% a de cultura; é necesario contar cunha nota mínima de 4 en cada unha das dúas probas.

Sobre esa nota valorarase sempre favorablemente (só para subir nota, non para baixar) o traballo realizado na aula e ademais (o pequeno número de alumnos facilita a observación directa), podendo subir ata 1 punto. O redondeo establécese á alza a partires de 0,70 centésimas e á baixa con 0,69 centésimas ou menos.

Mecanismo/s para recuperar unha proba non superada

Lingua: considerarase superada unha proba ao aprobar a inmediatamente seguinte.

Cultura: é necesario volver a realizar outra proba sobre os mesmos contidos.

Mecanismo/s para recuperar unha avaliación non superada:

Lingua: queda aprobada sempre que se aprobe a seguinte proba.

Cultura: Efectuarase unha proba de recuperación.

No caso da última avaliación, realizaranse probas “extra “de recuperación, unha para cada parte.

Avaliación continua non presencial

Periodicidade coa que se farán probas escritas (cada cantos temas, cantas por trimestre ou avaliación, etc.):

Dúas probas escritas de lingua cada avaliación. Ao ser contidos continuos, sempre terá máis valor a última proba, 40% a primeira e 60% a segunda.

Unha proba escrita por avaliación sobre contidos de cultura.

Como se cualifican as probas, os traballos individuais ou colectivos, o traballo no caderno de clase, a observación do traballo na aula (ponderación, redondeo...)

Proba escrita . 40 % da nota, con 3 partes. Parte de lingua:: tradución dun texto de dificultade axustada (60% da nota da proba) e parte de gramática (10%) e a parte de cultura: varias preguntas para desenvolver un tema dado. Valorarase, ademais do contido, a corrección da expresión e a claridade na exposición de ideas.(30%)

Traballos individuais ou en grupo propostos polo profesor para cada tema: **60 %**

Aspectos que se van valorar dentro da observación do traballo na aula e instrumentos para a recollida desta información:

Participación do alumno nas actividades da Aula virtual ou Webex (entrega de traducións, tarefas, exercicios, conexión, ...)

O número de actividades entregadas e a súa entrega en tempo e forma.

Corrección e adecuación das respostas ofrecidas polo alumno.

Esfuerzo na súa realización, xunto coa mellora progresiva na realización das mesmas serán factores a ter en conta para a unha avaliación positiva.

Como se calcula a cualificación de cada unha das avaliacións (ponderación, redondeo...)

A parte de lingua (tradución e gramática) pondera un 70%, e un 30% a de cultura; é necesario contar cunha nota mínima de 4 en cada unha das dúas probas.

O redondeo establécese á alza a partires de 0,70 centésimas e á baixa con 0,69 centésimas ou menos.

Considérase aprobado a nota igual ou superior a 5 puntos.

Mecanismo/s para recuperar unha proba non superada

Lingua: considerarase superada unha proba ao aprobar a inmediatamente seguinte.

Cultura: é necesario volver a realizar outra proba sobre os mesmos contidos.

Mecanismo/s para recuperar unha avaliación non superada:

Lingua: queda aprobada sempre que se aprobe a seguinte proba.

Cultura: Efectuarase unha proba de recuperación.

No caso da última avaliación, realizaranse probas “extra “de recuperación, unha para cada parte.

Avaliación final presencial e semipresencial

Alumnado que deberá realizar a avaliación final

O que teña a última proba de lingua suspensa, ou algunha parte de cultura, ou, voluntariamente, aquel alumnado que tendo unha avaliación positiva queira subir nota, téndose en conta, neste caso, a nota máis alta.

Descrición do tipo de proba

Lingua: exactamente igual que as probas para o resto do curso

Cultura: igual que as probas de avaliación, pero incluíndo as partes suspensas.

Estándares que se van avaliar (todos, só os pendentes...)

Lingua: mínimos

Cultura: só os pendentes no caso de avaliación negativa. No caso de subir nota, todos.

Como se calcula a cualificación final (ponderación, redondeo, etc.)

Ponderación das tres avaliacións:

20% 1ª avaliación.

30% 2ª avaliación.

50% 3ª avaliación.

Considérase aprobado a nota igual ou superior a 5 puntos.

O redondeo establécese á alza a partires de 0,70 centésimas e a baixa con 0,69 ou menos.

En todo caso é necesario aprobar a última avaliación para superar a materia.

Criterios do centro para a promoción

Avaliación final non presencial

Alumnado que deberá realizar a avaliación final

O que teña a última proba de lingua suspensa, ou algunha parte de cultura, ou , voluntariamente, aquel alumnado que tendo unha avaliación positiva queira subir nota, téndose en conta, neste caso, a nota máis alta.

Descrición do tipo de proba

Lingua: exactamente igual que as probas para o resto do curso

Cultura: igual que as probas de avaliación, pero incluíndo as partes suspensas.

Estándares que se van avaliar (todos, só os pendentes...)

Lingua: mínimos.

Cultura: Só os pendentes no caso de avaliación negativa. No caso de subir nota todos.

Como se calcula a cualificación final (ponderación, redondeo, etc.)

Ponderación das tres avaliacións:

20% 1ª avaliación.

30% 2ª avaliación.

50% 3ª avaliación.

Se nos atopamos na situación de seren as tres avaliacións non presenciais, terá(n) un peso maior aquela(s) que fose(n) presencia(is):

Se só a primeira é presencial suporá un 40% da nota e cada unha das restantes un 30%, se son presenciais a primeira e a segunda, suporá cada unha delas o 40% e a terceira o 20% restante.

Considérase aprobado a nota igual ou superior a 5 puntos.

O redondeo establécese á alza a partires de 0,70 centésimas e a baixa con 0,69 ou menos.

En todo caso é necesario aprobar a última avaliación para superar a materia.

Criterios do centro para a promoción

Os alumnos que sexan sorprendidos copiando nunha proba escrita , con calquera método, serán cualificados con unha puntuación de 0 e suspenderán a avaliación en curso por non facer media , podendo recuperala na proba final de xuño. No caso de ser na avaliación final, suspenderían a materia e terían que presentarse á proba extraordinaria de setembro.

Avaliación extraordinaria

Descrición do tipo de proba: número de preguntas, valoración de cada unha delas, etc.

Proba de lingua: igual que as demais do curso, pero abarcando todos os estándares e contidos.

Proba de cultura: igual que as demais, pero abarcando todos os estándares e contidos

Como se calcula a cualificación

Lingua:70%

Cultura: 30%

Proba escrita: 100%

Os mínimos esixibles nas probas extraordinarias de setembro son os mesmos ca os do curso

Se, por orde das autoridades sanitarias ou educativas, non fose posible a realización de probas escritas presenciais, estas serían substituídas por probas telemáticas a través das plataformas e recursos especificados nesta programación.

Recuperación e avaliación de pendentes

Mecanismos para o seguimento (clases de recuperación, traballos, reunións de seguimento, etc.)

Como se avalía (avaliacións parciais, avaliación final, cualificación de traballos realizados, etc.):

Como se calcula a cualificación final (ponderación, redondeos, etc.)

Descrición do tipo de proba extraordinaria: número de preguntas, valoración de cada unha delas, etc.

Como se calcula a cualificación da proba

ESTE CURSO NON HAI ALUMNOS PENDENTES

30. AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO E DA PRÁCTICA DOCENTE

Indicadores de logro do proceso de ensino

	Escala			
	1	2	3	4
1. O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado.				
2. Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreceu a aprendizaxe.				

3. Conseguiuse motivar para lograr a actividade intelectual e física do alumnado.				
4. Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado.				
5. Contouse co apoio e coa implicación das familias no traballo do alumnado.				
6. Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado.				
7. Adoptáronse as medidas curriculares adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
8. Adoptáronse as medidas organizativas adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
9. Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado.				
10. Usáronse distintos instrumentos de avaliación.				
11. Dáse un peso real á observación do traballo na aula.				
12. Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo.				

Indicadores de logro da práctica docente

	Escala			
	1	2	3	4
1. Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado.				
2. Ofrécese a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa.				
3. Elabóranse actividades atendendo á diversidade.				
4. Elabóranse probas de avaliación adaptadas ás necesidades do alumnado con NEAE.				
5. Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar.				
6. Combínase o traballo individual e en equipo.				
7. Poténcianse estratexias de animación á lectura.				
8. Poténcianse estratexias tanto de expresión como de comprensión oral e escrita.				
9. Incorporáanse as TIC aos procesos de ensino – aprendizaxe.				
10. Préstase atención aos elementos transversais vinculados a cada estándar.				
11. Ofrécese ao alumnado de forma rápida os resultados das probas / traballos, etc.				
12. Analízanse e coméntanse co alumnado os aspectos máis significativos derivados da corrección das probas, traballos, etc.				
13. Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus acertos e erros.				
14. Grao de implicación do profesorado nas funcións de titoría e orientación.				
15. Adecuación, logo da súa aplicación, das ACS propostas e aprobadas.				
16. As medidas de apoio, reforzo, etc. están claramente vinculadas aos estándares.				
17. Aválíase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación...				

31. AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

Mecanismos de revisión, avaliación e modificación da programación didáctica

- Periodicidade coa que se revisará.
- Contidos que foi preciso engadir ou eliminar con respecto á programación prevista.

- Medidas que se adoptarán como resultado da revisión.

Indicadores

	Escala			
	1	2	3	4
1. Adecuación do deseño das unidades didácticas, temas ou proxectos a partir dos elementos do currículo.				
2. Adecuación da secuenciación e da temporalización das unidades didácticas / temas / proxectos.				
3. O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e a temporalización previstas.				
4. Adecuación da secuenciación dos estándares para cada unha das unidades, temas ou proxectos.				
5. Adecuación do grao mínimo de consecución fixado para cada estándar.				
6. Asignación a cada estándar do peso correspondente na cualificación.				
7. Vinculación de cada estándar a un ou varios instrumentos para a súa avaliación.				
8. Asociación de cada estándar cos elementos transversais a desenvolver.				
9. Fixación dunha estratexia metodolóxica común para todo o departamento. [Só para ESO e bach.].				
10. Adecuación da secuencia de traballo na aula.				
11. Adecuación dos materiais didácticos utilizados.				
12. Adecuación do libro de texto (no caso de que se use).				
13. Adecuación do plan de avaliación inicial deseñado, incluídas as consecuencias da proba.				
14. Adecuación da proba de avaliación inicial, elaborada a partir dos estándares.				
15. Adecuación do procedemento de acreditación de coñecementos previos [Só para determinadas materias de 2º de bacharelato].				
16. Adecuación das pautas xerais establecidas para a avaliación continua: probas, traballos, etc.				
17. Adecuación dos criterios establecidos para a recuperación dun exame e dunha avaliación.				
18. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación final. [Só para ESO e bacharelato].				
19. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación extraordinaria. [Só para ESO e bach].				
20. Adecuación dos criterios establecidos para o seguimento de materias pendentes. [Só para ESO e bacharelato]				
21. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación desas materias pendentes. [Só para ESO e bacharelato]				
22. Adecuación dos exames, tendo en conta o valor de cada estándar.				
23. Adecuación dos programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares.				
24. Adecuación das medidas específicas de atención ao alumnado con NEAE.				
25. Grao de desenvolvemento das actividades complementarias e extraescolares previstas.				
26. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos.				
27. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre os criterios de promoción.				
28. Adecuación do seguimento e da revisión da programación ao longo do curso.				
29. Contribución desde a materia ao plan de lectura do centro.				
30. Grao de integración das TIC no desenvolvemento da materia.				

Observacións:

32. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Medidas ordinarias e extraordinarias

En colaboración co Departamento de Orientación adoptaranse as seguintes medidas:

Medidas ordinarias	
Organizativas	Curriculares
<ul style="list-style-type: none"> • Adecuación para algún alumno/a ou grupo da estrutura organizativa do centro e/ou da aula. horarios a) Tempos diferenciados, específicos, etc. b) Espazos diferenciados. didácticos c) Materiais e recursos diferenciados. • Desdoblamento de grupos. • Reforzo educativo e/ou apoio de profesorado na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> • Adaptacións metodolóxicas para algún alumno / grupo, como traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, tutoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos, etc. • Adaptación dos tempos e/ou os instrumentos de avaliación para algún alumno/a. • Programas de reforzo para o alumnado que tivo promoción sen superar todas as materias. • Programa específico para alumnado repetidor da materia. • Aplicación personalizada dese programa específico para repetidores da materia.

Medidas extraordinarias

	Curriculares
Organizativas	
<ul style="list-style-type: none"> • Alumnado que recibe apoio por parte do profesorado especialista en PT / AL. • De ser o caso, grupos de adquisición das linguas (para alumnado estranxeiro). • De ser o caso, grupos de adaptación da competencia curricular (alumnado estranxeiro). • Outras medidas organizativas: escolarización domiciliaria, escolarización combinada, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> • Adaptacións curriculares na materia. • De ser o caso, agrupamento flexible ou específico autorizado na materia. • Alumnado con flexibilización na escolarización. • Descrición do protocolo de coordinación co profesorado que comparte co titular da materia os reforzos, apoios, adaptación, etc. (coordinación cos PT / AL / outro profesorado de apoio / profesorado do agrupamento / etc.

33. RELACION DA MATERIA CO PROXECTO LECTOR

Para facer da lectura un instrumento insubstituíble no proceso ensino-aprendizaxe e para consolidar lectores, o departamento colaborará co Proxecto lector poñendo á súa disposición material de consulta entretido e divertido.

Os procedementos serán os seguintes:

🕒 Busca en Internet de:

-Textos sinxelos en distintas linguas romances: traducidos por escrito e lidos por cada alumno na correspondente tradución.

- Lectura na aula dos textos das distintas temas de literatura latina: épicos, líricos, teatrais, historiográficos, etc. pertencentes a autores do temario proposto pola CIUG .

34. ACCIONS PARA A INTEGRACION DAS TIC

As tecnoloxías da información e da comunicación ofrecen novas e atractivas perspectivas no estudo da lingua e cultura grecolatinas que convén aproveitar, como o uso de metodoloxías interactivas no estudo da lingua, procura de textos, imaxes e vídeos na internet, ferramentas de presentación e comunicación de resultados, utilización de dicionarios en liña, etc. Os ámbitos de fomento das TIC por parte deste Departamento serán os seguintes:

- Uso da aula virtual para distribuír materiais e información das distintas materias.
- Uso do correo electrónico por parte do alumnado para enviar traballos.
- Consulta e busca de información na internet.
- Emprego dos equipos informáticos da aula: ordenador e proxector.

35. ACCIONS PARA A CONTRIBUCION AO PLAN DE CONVIVENCIA

Dende a materia e tendo coma referencia o plan de convivencia do centro intentarase:

- Concienciar sobre a importancia dunha axeitada convivencia escolar que permita unha mellor relación ensinanza-aprendizaxe.
- Detectar conflitos que poidan xurdir nas aulas para resolvelos pacificamente.
- Establecer normas de funcionamento e organización de calquera espazo que se utilice para impartir a materia.
- Fomentar o respecto entre todos os membros da comunidade educativa e a integración de todo o alumnado no centro.
- Respetar a diversidade

36. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE IGUALDADE

No Departamento de Clásicas abordamos a igualdade con temas específicos do currículo e tamén de forma transversal.

No Mundo Clásico a desigualdade que sofren as mulleres queda moi patente dende o nacemento da literatura grega. A *Odisea* presenta a Telémaco mandando calar a súa nai, Penélope, porque as mulleres non podían falar en público.

Sen embargo as voces femininas fanse un oco en medio dun mundo de homes, dende Safo (Lesbos S. VII-VI a. C.), pasando por Corina, ata Exeria (Gallaecia S IV d. C.) ou Hipatia (Alexandría S. V d. C.).

As palabras da muller grega tamén se fan escoitar nas sacerdotisas, Pitia, a través das declaracións dos oráculos.

As grandes heroínas da traxedia grega, Antígona, Medea, Ifigenia, Electra... protagonistas das obras de Sófocles e Eurípides.

Non teñen menos importancia e influencia as mulleres romanas que viviron á sombra dos seus homes: Livia, Mesalina, Iulia ou a viúva Cornelia, famosa matrona romana que consagrou a súa vida á educación dos seus fillos, os Gracos, gran defensora da cultura helenística.

Para afondar no coñecemento do mundo feminino na Antigüidade Clásica estudiaremos o pensamento de Homero, Aristóteles fronte a Alceo ou Catulo que recoñeceron e admiraron o talento de Safo.

37. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Como todos os anos, organizaremos a actividade do festival de teatro Grecolatino, e aproveitaremos a viaxe tamén para ver outras ofertas culturais relacionadas co mundo romano: muralla, museos,

38. DATOS DO DEPARTAMENTO

Materia	Curso	Grupos	Profesor/a
Latín ESO	4º ESO	1	Paula Sentandreu
Latín I	1º BAC	1	Paula Sentandreu
Latín II	2º BAC	1	Paula Sentandreu
Grego I	1º BAC	1	Paula Sentandreu
Grego II	2º BAC	1	Paula Sentandreu
Cultura Clásica	3º ESO	2	Nuria García

39. REFERENCIAS NORMATIVAS

- Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de Educación (LOE), modificada parcialmente pola Lei Orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa (LOMCE).
- Real Decreto 1105/2014, do 26 de decembro, polo que se establece o currículo básico da Educación Secundaria Obrigatoria e do Bacharelato (BOE do 3 de xaneiro de 2015).
- Orde ECD/65/2015, do 21 de xaneiro, pola que se describen as relacións entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación da educación primaria, a educación secundaria obrigatoria e o bacharelato (BOE do 29).
- Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG do 29). No caso das programacións didácticas de Educación Primaria, Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG do 9).
- Orde do 15 de xullo de 2015 pola que se establece a relación de materias de libre configuración autonómica de elección para os centros docentes nas etapas de educación secundaria obrigatoria e bacharelato, e se regula o seu currículo e a súa oferta (DOG do 21).

- Resolución do 27 de xullo de 2015, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, pola que se ditan instrucións no curso académico 2015/16 para a implantación do currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia (DOG do 29).